

GELİR VERGİSİ İADE REHBERİ

VERGİ İADESİ BAŞVURU KILAVUZU

MAHSUBEN ve NAKDEN İADE · GEKSİS · GVK md.40-41-68
İstenilen Belgeler · Kontrol Listesi · Hak Düşürücü Süreler
Gider Kısıtlamaları · Özelgeler · Danıştay Kararları · 15 Örnek

NİSAN 2026 | 2025-2026 Güncel Mevzuat | v3.0

⚠ Bu rehber bilgilendirme amaçlıdır. Hukuki bağlayıcılığı yoktur. Bazı veriler güncel olmayabilir. Her işlemde güncel mevzuat esas alınmalıdır.

Çorum Vergi Dairesi Müdürü

Ferhat Yüksel

BÖLÜM 1 – GİRİŞ, TEMEL KAVRAMLAR VE YASAL ÇERÇEVE

1.1. Gelir Vergisi İadesinin Hukuki Temeli ve Önemi

Gelir vergisi iadesi; gerçek kişi mükellefin takvim yılı içinde tevkifat (stopaj), geçici vergi ödemesi veya doğrudan beyan yoluyla Hazine'ye aktardığı tutarların, yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinde hesaplanan nihai vergiden fazla çıkması durumunda, bu fazlalığın mükellefe iade edilmesi işlemidir. İade bir takdir yetkisi değil; mükellefin kanuni hakkıdır.

İade iki temel yöntemle gerçekleştirilir: (1) Mahsuben iade – mevcut veya gelecek vergi borçlarına sayılması, (2) Nakden iade – doğrudan banka hesabına ödeme. Her iki yöntemin farklı şart, belge ve prosedürleri bulunmaktadır.

► **VUK md.112/4 – İade Faizi Güvencesi:** Fazla veya yersiz tahsil edilen vergiler; mükellefin eksiksiz başvurusundan itibaren 3 ay içinde iade edilmezse, bu sürenin sonundan başlayarak her ay için 6183 sayılı Kanun md.51 kapsamında tecil faizi oranında (2026 itibarıyla yıllık %39) İADE FAİZİ işler. Faiz, yalnızca eksiksiz ve usulüne uygun başvurularda işler; eksik belgeli başvurularda bu süre işlemez.

1.2. Kapsamlı Mevzuat Tablosu

Mevzuat	Madde/No	Konu – Ne Düzenler	R.G. / Tarih
193 sayılı GVK	md.94	Tevkifat zorunluluğu, oranlar, sorumlular	Yürürlükte
GVK	md.121 + Mük.120	Mahsup hakkı ve geçici vergi mahsubu	Yürürlükte
GVK	Mük. md.121	%5 vergi indirimi – uyumlu mükellef	Yürürlükte
GVK	md.40	Ticari kazançta İNDİRİLECEK giderler	Yürürlükte
GVK	md.41	Ticari kazançta İNDİRİLEMEYECEK giderler (KKEG)	Yürürlükte
GVK	md.68	Serbest meslek kazancında giderler	Yürürlükte
GVK	md.89	Yıllık beyannamede matrah indirimleri	Yürürlükte
213 sayılı VUK	md.112/4	İade faizi – 3 aylık gecikme sonrası	Yürürlükte
VUK	md.114	5 yıllık tarh zamanaşımı	Yürürlükte
VUK	md.116-124	Vergi hataları ve düzeltme yolları	Yürürlükte

VUK	md.126	Düzeltilme zamanaşımı (5 yıl)	Yürürlükte
252 Seri No.lu GVK Tebliği	Tümü	İade usul ve esasları – temel tebliğ	2004
315 Seri No.lu GVK Tebliği	Tümü	252 No.lu tebliğ değişiklikleri – limitler	06.10.2021
329 Seri No.lu GVK Tebliği	Tümü	2025 had ve tutarlar	30.12.2024 RG-32768
311 Seri No.lu GVK Tebliği	Tümü	Binek oto gider kısıtlaması açıklamaları	27.05.2020
99 No.lu GVK Sirküleri	Tümü	GEKSİS zorunluluğu ve kapsamı	29.01.2016
VUK Tebliği No.429	Tümü	Standart iade dilekçeleri (1A,1B,1C)	2013
VUK Tebliği No.574	Tümü	2024 yeniden değerlendirme oranı %43,93	27.11.2024
7194 Sayılı Kanun	md.13-14	Binek oto GVK değişikliği	07.12.2019
7524 Sayılı Kanun	Çeşitli	2024 vergi paketi	02.08.2024
GVK Sirküleri No.262	Tümü	KDV mahsubundan ödenen geçici vergi iadesi	—
2026 Dönemi GVK Sirküleri	Tümü	2026 nakden iade hadleri: 426.000/4.266.000 TL	Ocak 2026
332 Seri No.lu GVK Tebliği	Tümü	2026 had ve tutarlar	31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de

1.3. Beyanname Verme Tarihleri ve Ödeme Takvimi (2026 Dönemi)

Dönem / Beyan	Son Beyan Tarihi	Ödeme Tarihi	İade Başvurusu
2026 Dönemi Yıllık GV Beyanname	31 Mart 2027	31 Mart 2027(1. taksit)	Beyanname sonrası GEKSİS + 1A dilekçesi
2025 Dönemi 2. Taksit	—	31 Temmuz 2026	—
1. Geçici Vergi (Ocak-Mart 2026)	18 Mayıs 2026	18 Mayıs 2026	Yıllık beyanname sonrası mahsup/iade
2. Geçici Vergi (Nisan-Haziran 2026)	17 Ağustos 2026	17 Ağustos 2026	Yıllık beyanname sonrası mahsup/iade
3. Geçici Vergi (Temmuz-Eylül 2026)	17 Kasım 2026	17 Kasım 2026	Yıllık beyanname sonrası mahsup/iade
4. Geçici Vergi (Ekim-Aralık 2025)	17 Şubat 2027	17 Şubat 2027	Yıllık beyanname sonrası mahsup/iade
Geçici Vergi İade Başvuru Son Tarihi	31 Aralık 2026 (yıl sonu)	—	Yıl sonu geçerse hak düşer!

BÖLÜM 2 – İADE TÜRLERİ, KAPSAM VE HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRELER

2.1. İade Türleri Genel Karşılaştırma Tablosu

İade Türü	Dilekçe	Kaynak Hüküm	Özel Hak Düşürücü Süre	Not
Tevkifat (Stopaj) Kaynaklı İade	1A	GVK md.121 + 252 Tebliğ	Vergi dairesi BİLDİRİMİNDEN itibaren 1 YIL	Bildirimi beklemeyin; beyanname verir vermez başvurun
Geçici Vergi Fazlasından İade	1B	GVK Mük.120 + 252 Tebliğ	O YILIN SONUNA KADAR (31 Aralık) yazılı talep	252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'ne göre; yıllık beyannamenin ilgili tablosunda/satırında **gösterilmeyen geçici verginin**, mahsuben veya nakden iade edilebilmesi için **ilgili yılın sonuna kadar (31 Aralık)** yazılı olarak başvurulması gerekmektedir. Geçici vergi, yıllık gelir/kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsup edilemeyen kısım için iade isteyebilirsiniz; iade talebi de aynı 5 yıllık düzeltme süresine tabidir
Fazla/Yersiz Ödeme ve Hata Düzeltme	1C	VUK md.116-126	5 yıllık düzeltme zamanaşımı (VUK md.126)	Mükerrer ödeme, hatalı oran, ikmalen tarhiyat düzeltme
%5 Vergi İndirimi – Uyumlu Mükellef	1C	GVK Mük. md.121	5 yıllık düzeltme zamanaşımı	Son 3 yıl tarhiyat yok + vadesi geçmiş borç yok şartı

► KRİTİK – HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE UYARISI: (1) TEVKİFAT İADESİ: GVK md.121 ve 252

Tebliğ uyarınca mahsup artığı vergi dairesince mükellefe tebliğ edildikten sonra 1 YIL içinde iade başvurusu yapılmamışsa iade hakkı DÜŞEBİLİR. Bu süre hak düşürücü nitelikte; uzatılamaz. En güvenli yol: Beyannameyi verir vermez başvuru yapın. (2) GEÇİCİ VERGİ İADESİ: Fazla ödenen geçici vergi "ilgili YILIN SONUNA KADAR" yazılı talep edilmezse iade hakkı düşer. Danıştay bu sürenin hak düşürücü niteliğini teyit etmiştir. (3) GENEL SINIR: Tüm iadelerde 5 yıllık düzeltme zamanaşımı (VUK md.126) aşılmamalıdır.

2.2. Zamanaşımı Tablosu – Hangi Yılın İadesi Ne Zamana Kadar Talep Edilebilir?

Beyan Yılı (Dönem)	Zamanaşımı Başlangıcı	Son Başvuru Tarihi	Durum (Nisan 2026)
2019 takvim yılı	01.01.2020	31.12.2024	⊖ ZAMANŞIMINE UĞRADI – Başvuru yapılamaz
2020 takvim yılı	01.01.2021	31.12.2025	⊖ 31.12.2025 itibarıyla sona erdi – Hak düştü
2021 takvim yılı	01.01.2022	31.12.2026	⚠ SON YIL – 31.12.2026'ya kadar acele edin!
2022 takvim yılı	01.01.2023	31.12.2027	✅ Süre devam ediyor
2023 takvim yılı	01.01.2024	31.12.2028	✅ Süre devam ediyor
2024 takvim yılı	01.01.2025	31.12.2029	✅ Süre devam ediyor
2025 takvim yılı	01.01.2026	31.12.2030	✅ Süre devam ediyor

2.3. 2021 Dönemi – Acil Uyarı

► **2021 YILI İADE ALACAĞI OLANLARA ACİL UYARI:** 2021 takvim yılına ait gelir vergisi iade alacakları için 5 yıllık düzeltme zamanaşımı süresi 31 ARALIK 2026'DA DOLACAKTIR. Bu tarihe kadar başvurulmayan talepler yasal güvenceden yoksun kalacak; vergi dairesi zamanaşımı gerekçesiyle reddedebilecektir. Bağlı olduğunuz dosyaları derhal gözden geçiriniz. Hem tevkifat iadesi (1A) hem de geçici vergi iadesi (1B) açısından durum değerlendirilmelidir.

Gelir Türü Bazlı Vergi İadesi ve Risk Yönetimi Karar Ağacı

Farklı gelir unsurlarında iade süreçlerini, zorunlu belgeleri ve kritik risk alanlarını görselleştiren profesyonel karar destek aracı.

Hangi Gelir Türüne Sahipsiniz?

**GMSİ
(Kira Geliri)**

Zorunlu Belgeler

1A Dilekçe
Banka/PTT Dekontu
Vergi dairesi tevkifatı görebiliyorsa kira sözleşmesi aranmayabilir.

Kontrol Edilecek Alanlar

Tevkif Yoluyla Kesilen Vergiler
Mahsup Talepleri

Dikkat: Yüksek Risk

Belgelendirme (Tevsik) İhali

Mahkeme/icra dışındaki tüm ödemelerin banka aracılığıyla belgelendirilmemesi usulsüzlük riski taşır.

Ücret Gelirleri

Zorunlu Belgeler

İşveren Onaylı Tevkifat Belgesi
Asgari Geçim İndirimi Bilgileri (varsa)

Kontrol Edilecek Alanlar

Matrah ve Vergi İndirimi Satırı

Dikkat: Yüksek Risk

Beyan Sınırının Aşılması

Belirli tutarları aşan ücretlerin beyannameye dahil edilmesi gerekir.

Serbest Meslek Kazancı

Zorunlu Belgeler

Serbest Meslek Makbuzu

Kontrol Edilecek Alanlar

İndirilebilir Giderler Listesi (Kira, Aydınlatma, Isıtma)
İndirilemeyecek Giderler (Para ve Vergi Cezaları)

Dikkat: Yüksek Risk

Şahsi Kusurdan Doğan Tazminatlar

Faaliyetin sermayeden ziyade şahsi mesaiye dayanmaması riski ve belge düzeni hataları. Şahsi kusurdan doğan tazminatlar.

Yıllara Sari İnşaat

Zorunlu Belgeler

Geçici Kabul Tutanağı / Fesitname

Kontrol Edilecek Alanlar

Hakediş Tevkifat Mahsup Satırı
Kar/Zarar Beyan Tarihi (İşin Bittiği Yıl)

Dikkat: Yüksek Risk

İş Bitim Tarihi Yanlışlığı

Geçici kabul/filli tamamlama tarihinin yanlış tespiti vergi ziyanına yol açabilir.

BÖLÜM 3 – MAHSUBEN İADE: KAPSAM, ŞARTLAR, BELGELER VE UZMAN KONTROL LİSTESİ

3.1. Mahsuben İadenin Tanımı ve Hukuki Dayanağı

Mahsuben iade; mükellefin iade alacağıının, nakden ödenmesi yerine mevcut veya gelecekte doğacak vergi borçlarından düşülmesi suretiyle gerçekleştirilmesidir. Hukuki dayanağı: 252 No.lu GVK Tebliği md.1.3.1. Mahsuben iade, tüm iade türleri içinde en hızlı, en az belgeli ve en az riskli yöntemdir.

Mahsup işlemi, aranan tüm belgelerin tamamlanması koşuluyla, yıllık gelir vergisi beyannamesinin VERİLDİĞİ TARİH esas alınarak yapılır. İkmalen/re'sen tarhiyatlarda ise mahsup talebi, dilekçe ve eklerinin eksiksiz vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

3.2. Mahsuben İadenin Kapsamı – Hangi Borçlara Mahsup Yapılır?

Öncelik Sırası	Mahsup Yapılabilecek Borç Türü	Koşullar	Dikkat Noktaları
1. Öncelik	Mükelleflerin muaccel (vadesi geçmiş) tüm vergi borçları	Sistem otomatik olarak seçer; tüm vergi türleri (GV, KDV, ÖTV, MTV, damga, harç vb.)	İade yapılmadan önce bu borçlar kendiliğinden mahsup edilir
2. Öncelik	Ödeme süresi başlamış vadesi geçmemiş borçlar	1A dilekçesinde seçilir; tahakkuk sonrası vade gününde ödenmemişse mahsup yapılır	Önceden mahsup talebi, mükellefi o tarihte başka ödeme yapmaktan kurtarır
3. Öncelik	Gelecekte tahakkuk edecek/ödenecek vergi borçları	İlgili tahakkuk gerçekleştiğinde ve vade günü ödenmemişse otomatik mahsup	1A dilekçesinde "Gelecekte tahakkuk edecek borçlarıma" seçeneği işaretlenir
4. Öncelik	Adi ortaklık, kolektif şirket, iş ortaklığı vergi borçları	Mükellefin müteselsil sorumlu olduğu borçlar; dilekçede şirket bilgisi girilir	Ortaklık VKN ve pay oranı beyan edilir
5. Öncelik	Üçüncü kişilerin/kurumların vergi borçları	Nakden iade edilebilir aşamaya gelmiş alacak için; No.429 listesi + noterce onaylı alacak temliknâmesi ZORUNLU	Doğrudan temliknâmesiz yapılan mahsup talebi geçersiz sayılır
YASAK	SGK primleri ve sosyal güvenlik borçları	Vergi iade alacağıının SGK borçlarına mahsubu doğrudan yapılamaz	Ancak iade alındıktan sonra mükellef SGK borcunu kendisi ödeyebilir
YASAK	İdari para cezaları ve mahkeme kararlarına dayalı cezalar	Vergi alacağıının cezalara mahsubu mümkün değildir	—

3.3. Mahsuben İadenin Şartları

- Yıllık GV beyannamesinin usulüne uygun verilmiş olması (kanuni sürede veya mücbir sebep halinde)

- Mahsup edilmek istenen tevkifatın beyannameye dahil edilen gelire ilişkin olması (beyan dışı gelirin tevkifatı mahsup edilemez)
- 1A (tevkifat için) veya 1B (geçici vergi için) standart iade talep dilekçesinin verilmesi
- GEKSİS girişinin onaylanmış ve dilekçeyle eş zamanlı tamamlanmış olması
- EK-1 tablosunun (tevkifat listesi) doldurulmuş olması
- Tevkifatın vergi sorumlusunca muhtasar beyanname ile GİB'e bildirilmiş olması (muhtasar uyumu)
- Herhangi bir tutar sınırı, teminat veya inceleme raporu şartı YOKTUR

3.4. Mahsuben İadede İstenen Belgeler (Tevkifat Kaynaklı – 1A)

Belge	Zorunluluk	Açıklama
Standart İade Talep Dilekçesi (1A)	ZORUNLU	İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda
GEKSİS Kontrol Raporu (onaylı)	ZORUNLU	Dilekçeden önce GEKSİS girişi tamamlanmalı; rapor ertesi gün oluşur
EK-1 Tevkifat Tablosu	ZORUNLU	Tevkifat yapan her sorumlunun VKN, dönem, brüt tutar, tevkifat tutarı ayrı ayrı
Yıllık GV Beyannamesinin tahakkuk fişi	ZORUNLU	Beyanname verilince tahakkuk fişi sistem tarafından üretilir
Muhtasar beyanname uyum belgesi	E-VDO'dan tespit edilebiliyorsa aranmaz	Sistem muhtasar veriyi otomatik çeker; uyumsuzluk varsa ek belge istenir
Vergi sorumlusunun ödeme belgesi	Sistem tespitinde aranmaz	Tevkifat muhtasarda bildirildiyse ayrıca kâğıt belge aranmaz
Yıllara sâiri inşaat listesi	Varsa ZORUNLU	Birden fazla takvim yılına yayılan inşaat hakediş ödemeleri için
Üçüncü kişi mahsubu için VUK Tebliği No.429 listesi	Üçüncü kişi mahsubunda ZORUNLU	+ Noterce onaylı alacak temliknâmesi de istenir

3.5. Mahsuben İadenin Artıları ve Eksileri

Konu	ARTILARI (+)	EKSİLERİ (-)
Tutar Sınırı	Herhangi bir üst sınır YOKTUR – tüm tutarlar mahsup edilebilir	—
Belge Yüğü	İnceleme raporu ve teminat aranmaz; minimal belge	EK-1 tablosu ve GEKSİS girişi yine de zorunlu
Süreç Hızı	En hızlı iade yöntemi; belgeler tamam ise beyanname tarihinden itibaren gerçekleşir	Borç durumu takip edilmeli
Gecikme Faizi	Belgelerin tamamlanması anından itibaren mahsup tarihi belirlenir; o tarihten itibaren gecikme zammı işlemez	Belgeler eksikse mahsup tarihi gecikir
Risk	Tarhiyat riski yok; işlem idari onay	Mahsup borçta yanlışlık (yanlış)

	gerektirmez	borç, yanlış dönem) düzeltme gerektirir
Kullanım	Tüm vergi türleri, tüm dönemler, kendi ve ortak borçları	SGK ve idari para cezalarına mahsup yapılamaz
Üçüncü Kişi Mahsubu	Mümkün; nakit taşıma riski olmadan borç ödenmiş olur	Temliknâme zorunlu; notere gidilmesi gerekir

3.6. Mahsuben İadede Vergi Dairesinin Kontrol Ettiği Hususlar

- 1. Dilekçenin sisteme kayıt tarihi: Bu tarihten itibaren mahsup edilen borç için gecikme zammı kesilir; uzman bu tarihi doğrular
- 2. EK-1 tablosu ile muhtasar beyanname uyumu (GEKSİS KS02 segmenti): Her satırdaki VKN, dönem ve tutar muhtasar verileriyle örtüşmeli
- 3. Beyannameye dahil edilen gelir ile tevkifatın ilişkisi: Beyan dışı gelirin tevkifatı mahsup edilemez
- 4. Mükerrer mahsup kontrolü: Daha önce mahsup/iade edilmiş tevkifat tekrar mahsup edilmemeli
- 5. Mahsup yapılacak borcun gerçekten mevcut olup olmadığı: Borç yoksa iade nakde dönüştürülür
- 6. Adi ortaklık ve üçüncü kişi mahsubunda yetki belgelerinin eksiksizliği
- 7. Geçici verginin fiilen ödenmiş olup olmadığı: Ödenmemiş geçici vergi mahsup edilemez

3.7. Mahsuben İadede 1 soru 1 cevap

Soru : Bir Mükellef tevkifattan dolayı mahsuben iade talebinde bulunmaktadır. İşle ilgili olmayan bir gider göstermekte olup, vergi dairesi bu gideri çıkarmasını istemektedir. Mükellef söz konusu giderin işle ilgili olduğunu söylemektedir. Ve söz konusu gideri çıkarmamaktadır. Bu durumda vergi dairesi mahsuben iadeyi yapip sonra işle ilgili olmayan gideri incelemeye mi sevk etmeli, yoksa iadeyi yapmayıp direkt incelemeye mi sevk etmeli?

Cevap : Vergi dairesi, mahsuben iade talebini (1A dilekçesi + Geksis raporu + EK-1 tablosu eksiksiz olduğu sürece) öncelikle yerine getirmeli, yani tevkifat kaynaklı iade alacağını mükellefin mevcut veya gelecek vergi borçlarına mahsup etmelidir. Ardından, işle ilgili olmadığı iddia edilen gider (KKEG) konusunda ayrı bir vergi incelemesi başlatmalı veya ikmalen tarhiyat yoluna gitmelidir.

Yasal Dayanaklar (Güncel Mevzuat – Nisan 2026 itibarıyla)

252 Seri No.lu GVK Genel Tebliği (md. 1.3.1 – Mahsup Yoluyla İade):

“Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyannamedeki mahsuplar sonunda kalan kısmının diğer vergi borçlarına mahsup talebi tutarına bakılmaksızın, inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilir.”

Mahsuben iade, dilekçe ve ek belgelerin vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihten itibaren yapılır. Gecikme zammı bu tarihten itibaren kesilmez.7da3a1

Mahsuben iade, nakden iadeden farklı olarak minimal belge ile ve inceleme şartı aranmaksızın gerçekleştirilir. Tevkifatın beyannameye dahil edilen kazanca ilişkin olması ve GEKSİS uyumunun sağlanması yeterlidir.

KKEG (Kanunen Kabul Edilmeyen Gider) tartışması (KVK md. 11), matrah tespitine ilişkindir. Bu, tevkifat mahsubu/iadesinin ön şartı değildir. Mükellef giderin “işle ilgili” olduğunu savunuyorsa, bu uyuşmazlık vergi incelemesi veya düzeltme/tarhiyat aşamasında çözülür (VUK md. 116-126 ve md. 134 vd.).

VUK md. 112/4 ve genel iade prensipleri: İade hakkı doğduğunda (tevkifatın mahsup artığı), vergi dairesi bunu geciktiremez. Matrah hatası veya KKEG iddiası, iadeyi askıya alma gerekçesi değildir.

Pratik Uygulama ve Vergi Dairesinin Yetkisi

Vergi dairesi:

Mahsuben iadeyi yapar (veya mahsup edilebilir aşamaya getirir).

Aynı anda veya hemen ardından vergi incelemesine sevk eder (veya ikmalen tarhiyat başlatır).

İnceleme sonucunda KKEG tespit edilirse, matrah farkı üzerinden ikmalen tarhiyat (vergi + ceza + gecikme faizi) yapılır. Daha önce yapılan mahsup, bu tarhiyata mahsup edilir veya düzeltilir.

Doğrudan iadeyi yapmayıp incelemeye sevk etmek hukuka aykırıdır. Çünkü:

Mahsuben iade için inceleme raporu şartı yoktur (252 Tebliğ açık hüküm).

İade hakkını geciktirmek, VUK md. 112/4 iade faizi doğurur ve idari yargıda iptal sebebi olur.

Danıştay içtihatları da iade taleplerinin belgeler tamam ise geciktirilmeden sonuçlandırılması gerektiğini vurgular (benzer uyuşmazlıklarda mahsup talebinin öncelikli yerine getirilmesi gerektiği yönünde kararlar mevcuttur).

Mükellef Açısından Dikkat Edilecekler

SMMM, mükellef adına 1A dilekçesi ve GEKSİS girişini eksiksiz yapmalıdır. Gider konusunda vergi dairesine yazılı izahat dilekçesi vererek (fatura, sözleşme, ticari gerekçe vb. belgelerle) “işle ilgili” olduğunu savunabilir.

Mükellef gideri çıkarmazsa, vergi dairesi bunu kabul etmeyerek incelemeye sevk eder. Bu, iadeyi engellemez. İnceleme sonucunda KKEG kabul edilirse, mükellef uzlaşma, dava vb. yollara gidebilir.

Özet Tavsiye

Vergi dairesi önce mahsuben iadeyi gerçekleştirip, sonra KKEG iddiasını incelemeye sevk etmelidir. Bu, 252 sayılı Tebliğ'in açık hükmü ve iade usulünün amacına (hızlı mahsup) uygundur. Doğrudan iadeyi bloke etmek, mükellefin kanuni hakkını ihlal eder ve faiz + yargı riski yaratır.

BÖLÜM 4 – NAKDEN İADE: KAPSAM, ŞARTLAR, BELGELER, LİMİTLER VE KONTROL

4.1. Nakden İadenin Tanımı ve Kapsamı

Nakden iade; iade alacağının mükellefin banka hesabına doğrudan aktarılmasıdır. 252 Tebliğ md.1.3.2 uyarınca nakden iade taleplerinin MUTLAKA 1A dilekçesiyle yapılması şarttır. Mahsuben iadede farklı olarak, nakden iadede iade tutarına göre farklı belgeler, teminatlar ve raporlar istenmektedir.

Nakden iade talebinin kısmen mahsuben kısmen nakden olması halinde, talepler bu Tebliğde yer alan açıklamalar çerçevesinde AYRI AYRI değerlendirilir. Mahsup ve nakden taleplerin tümünün nakit olarak kabul edilmesi mümkün değildir.

4.2. Nakden İade – 2025 ve 2026 Güncel Limitler ve Gerekli Belgeler

Tutar Aralığı	Teminat	YMM Tam Tasdik Raporu	Vergi İnceleme Raporu	Ek Açıklama
0 – 340.000 TL (2025) 0 – 426.000 TL (2026)	Aranmaz	Aranmaz	Aranmaz	Yalnızca 1A dilekçesi + EK-1 + GEKSİS raporu
340K–3.400.000 TL (2025) 426K–4.266.000 TL (2026) [Tam Tasdik VAR]	İsteğe bağlı	YETERLİ – Rapor esas alınır	Aranmaz	Raporda iade kısmı ayrıca belirtilmeli
340K–3.400.000 TL (2025) 426K–4.266.000 TL (2026) [Tam Tasdik YOK]	Teminat verilirse hemen iade; rapor beklenmez	Süresinde yapılmadıysa geçersiz	Alternatif (teminatsızsa)	Teminatsız ve raporsuzsa inceleme beklenir
3.400.000 TL üzeri (2025) 4.266.000 TL üzeri (2026) [Her iki durumda]	Teminat + sonradan çözüm	YMM raporu tek başına YETERSİZ	ZORUNLU	Teminat inceleme tamamlanınca iade edilir

Kamu kurumları (genel/özel bütçeli)	Aranmaz	Aranmaz	Aranmaz	Sermayenin ≥%51'i kamuya ait işletmeler dahil
--	---------	---------	---------	--

► **LİMİT GÜNCELLEME KURALI:** Her yıl önceki yılın yeniden değerlendirilme oranında artırılır. 315 Tebliğ ile temel belirlendi (50.000/500.000 TL → 2021). 2022: 68.000/681.000 TL | 2023: 107.000/1.076.000 TL | 2024: 239.000/2.405.000 TL | 2025: 340.000/3.400.000 TL | 2026: 426.000/4.266.000 TL. 1.000 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

► **GEÇMİŞ YILLARA AİT SONUÇLANMAMIŞ İADELERDE HAD TESPİTİ:** 252 Tebliğ md.4.5.1: İade işleminin yapıldığı yılın hadleri esas alınır. Örneğin 2023 yılı için başvuru ancak 2025 yılında sonuçlanan iade için 2025 yılı hadleri (340.000/3.400.000 TL) uygulanır. ANCAK: YMM Tam Tasdik avantajı için, iade alacağının ait olduğu yılda sözleşme yapılmış olmalı; bu kural sonraki yıla taşınmaz.

4.3. Nakden İadede İstenen Belgeler (Tam Liste)

Belge	Zorunluluk	Limit/Koşul	Ek Açıklama
Standart İade Talep Dilekçesi 1A	ZORUNLU	TÜM TUTARLAR	Elektronik; İnternet Vergi Dairesi üzerinden
GEKSİS Kontrol Raporu (onaylı)	ZORUNLU	TÜM TUTARLAR	Dilekçeyle eş zamanlı; ertesi gün oluşur
EK-1 Tevkifat Listesi (tablo)	ZORUNLU	TÜM TUTARLAR	Her sorumlunun VKN, dönem, brüt tutar, tevkifat tutarı
Muhtasar ödeme belgesi / E-VDO sorgusu	Sistem tespitinde aranmaz	—	Sistemden görüntülenemiyorsa kâğıt belge istenir
Serbest meslek makbuzları (SM kazancı)	Gerektiğinde	Tevkifat uyumsuzluğunda	Muhtasar uyumsuzluk varsa izahat dilekçesiyle birlikte
Kira sözleşmesi/dekont (GMSİ)	Gerektiğinde	Kira tevkifatında	Muhtasar kayıt yok ise kiraya verenin beyan belgesi
YMM Tam Tasdik Raporu	ZORUNLU	340K–3.400.000 TL (2025); 426K–4.266.000 TL (2026)	Raporun iade bölümünde tutar, dayanak ve belgeler ayrıca gösterilmeli
Vergi İnceleme Raporu	ZORUNLU	3.400.000 TL üzeri (2025); 4.266.000 TL üzeri (2026)	İnceleme bitmeden bu limit üstü nakden iade yapılmaz
Teminat mektubu/para	Teminatlı iade isteniyorsa	Limit üstü kısım için	İnceleme/rapor beklenmeksizin iade; rapor sonrası teminat çözülür

Yıllara sâri inşaat listesi	Varsa ZORUNLU	İnşaat hakediş iadesi	Her yıl ve her iş ayrı ayrı GEKSİS'e girilir
Üçüncü kişi mahsubu için VUK No.429 listesi	Üçüncü kişi mahsubunda	Nakden iade aşamasında	Noterce onaylı alacak temliknâmesi de eklenir
IBAN bilgisi	ZORUNLU	Nakden iade için	Mükellefin kendi adına kayıtlı banka hesabı; e-Devlet'ten teyit

► **IBAN UYARISI:** Yanlış veya başkasına ait IBAN girilmesi halinde iade işlemi başarısız olur; sistem parayı geri gönderir. Süreç yeniden başlatılır ve VUK md.112/4 kapsamındaki 3 aylık süre yeniden işlemeye başlar. IBAN mutlaka mükellefin kendi adına kayıtlı ve güncel banka hesabına ait olmalıdır.

4.4. Nakden İadenin Şartları

- Yıllık GV beyannamesinin usulüne uygun verilmiş olması
- 1A dilekçesinin "nakden" kısmının işaretlenmiş olması
- GEKSİS girişinin onaylanmış ve kontrol raporunun oluşmuş olması
- Tevkifatın beyannameye dahil edilen gelire ilişkin olması (beyan dışı gelir tevkifatı iade edilemez)
- Limit aşıyorsa: YMM Tam Tasdik Raporu VEYA teminat VEYA vergi inceleme raporu
- Vergi sorumlusunun tevkifatı muhtasar beyanname ile bildirmiş olması (sistem kontrolü)
- Mükelleflerin muaccel borçları varsa önce mahsup yapılır; kalan nakden iade edilir
- Başvurunun hak düşürücü süre içinde yapılmış olması (1 yıl / yıl sonu / 5 yıl)

4.5. Nakden İadenin Artıları ve Eksileri

Konu	ARTILARI (+)	EKSİLERİ (-)
Nakit Akış	Doğrudan banka hesabına ödeme; şirkete veya kişiye nakit girişi	Mahsuben iadeye göre daha uzun süreç (özellikle limit üstü)
Büyük Tutarlar	YMM raporu ile 4.266.000 TL'ye (2026) kadar inceleme olmadan iade	Tam Tasdik yoksa ve limit aşıyorsa teminat zorunlu; likidite kısıtı
Belge Yüğü	426.000 TL altında minimal belge (2026)	Büyük tutarlarda YMM raporu veya inceleme beklenmesi gerekir
Faiz Güvencesi	VUK md.112/4 ile 3 aylık süre aşıldığında tecil faizi oranında iade faizi	Faiz ödenmesi vergi dairesinin takibine bırakılmış; mükellefin yazılı talepte bulunması gerekir
Teminat Riski	Teminatlı iade ile rapor beklenmeden nakit alınabilir	Teminat dönem boyunca bağlı kalır; kredi değerlemesini etkiler
Üçüncü Kişi	Üçüncü kişi borçlarına da mahsup mümkün	Temliknâme prosedürü zaman ve maliyet oluşturur
İnceleme Riski	—	Limit üstünde incelemeye sevk; inceleme süresince nakit alınamaz

4.6. Teminat Türleri ve Çözüm Süreci

Teminat Türü	Kabul Koşulu	Değer Esas	Çözüm Zamanı
Para (Türk Lirası)	Tam tutar; vergi dairesi kasasına/hesabına	1:1	YMM veya vergi inceleme raporu sonrası
Banka/Katılım Bankası Teminat Mektubu	Süresiz ve koşulsuz; GİB onaylı formata uygun	Mektup tutarı = iade tutarı	Rapor tesliminde
Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu	İtibari değer üzerinden	Nominal değer	Rapor tesliminde
Hisse Senedi (borsada işlem gören)	Ağırlıklı ortalama borsada son kapanış fiyatı	Değerin %75'i kabul edilir	Rapor tesliminde
Gayrimenkul İpoteği	Tapu sicil değerinin 2 katı borç değeri karşılama oranı	Değerleme raporu esas	Rapor tesliminde; ipotek terkinini için ayrı işlem

4.7. Nakden İadede Vergi Dairesinin Kontrol Ettiği Hususlar

- 1. Dilekçe türü ve GEKSİS girişinin uyumu: 1A dilekçesi "nakden" kısmı doldurulmuş mu?
- 2. IBAN doğruluğu: Mükellefin kendi adına kayıtlı banka hesabına ait IBAN kontrolü
- 3. GEKSİS kontrol raporunda kırmızı/sarı segmentlerin durumu: Kırmızı varsa bloke; izahat/düzeltilme beklenir
- 4. Muhtasar uyumu (KS02): EK-1 tablosundaki her satır muhtasar verisiyle eşleşmeli; banka VKN'i merkez mi şube mi?
- 5. KDV-GV matrah uyumu (KS08): Brüt satış ile KDV matrahı farkı varsa araç satışı, SGK teşviki gibi gerekçeler izah edilmeli
- 6. Geçici vergi matrahı uyumu (KS07): GV beyannamesi ile son geçici vergi beyannamesi matrahı uyumlu mu?
- 7. Limit kontrolü: Talep edilen tutar hangi dilime giriyor? YMM raporu var mı? Süresinde sözleşme yapılmış mı?
- 8. Mükellefin muaccel borçlarının tespiti: Borç varsa önce mahsup, kalan nakden iade
- 9. Ba-Bs uyumu: Eylül 2024'ten itibaren Ba-Bs zorunluluğu KALDIRILMIŞTIR; eski dönemler için eski kural geçerli
- 10. Beyan dışı gelir tespiti: İade talep edilen tevkifata karşılık gelen gelirin beyannamede yer alıp almadığı
- 11. Yıllara sâri inşaat listesi: Birden fazla yıla yayılan inşaat işi varsa liste doldurulmuş mu?
- 12. VUK md.112/4 süre takibi: Başvuru tarihinden 3 ay geçti mi? Faiz hesabı başlatılmalı mı?

BÖLÜM 5 – MAHSUBEN ve NAKDEN İADENİN DETAYLI KARŞILAŞTIRMASI

5.1. Kapsamlı Karşılaştırma Tablosu

Kriter	MAHSUBen İADE	NAKDen İADE
Hukuki dayanak	252 Tebliğ md.1.3.1	252 Tebliğ md.1.3.2
Kullanılan dilekçe	1A (tevkifat) veya 1B (geçici vergi)	1A (tevkifat) veya 1B (geçici vergi) – "nakden" kısmı işaretli
Tutar sınırı	SINIR YOK – her tutarda uygulanır	2026: 426.000 TL altı belgesiz; üstü rapor/teminat
Teminat zorunluluğu	HİÇBİR DURUMDA ARANMAZ	Limit üstünde teminat veya YMM raporu zorunlu
YMM Tam Tasdik raporu	ARANMAZ	Limit üstünde nakden iade için gerekli (4.266.000 TL'ye kadar)
Vergi inceleme raporu	ARANMAZ	4.266.000 TL üstünde ZORUNLU
Süreç süresi	En hızlı; belgeler tamam ise beyanname tarihi esas alınır	Kısa (426K altı) / Uzun (YMM raporu) / Çok Uzun (inceleme)
Muaccel borç etkisi	Otomatik mahsup; arta kalan nakde dönüşür	Önce muaccel borçlar mahsup edilir; kalan nakden iade edilir
Gecikme zammı etkisi	Dilekçe tarihinden itibaren mahsup borçlara gecikme zammı işlemez	Nakden yapılacak; borç etkisi farklı
IBAN zorunluluğu	Gerekmez	Zorunlu; mükellef adına kayıtlı banka hesabı
Üçüncü kişi borcu	Mümkün (nakden iade aşamasına gelince)	Nakden iadeye eklenerek üçüncü kişi borcuna mahsup
SGK borçlarına	YAPILAMAZ (doğrudan)	YAPILAMAZ (doğrudan)
İade faizi (VUK md.112/4)	Başvurudan 3 ay sonra işler	Başvurudan 3 ay sonra işler
Risk profili	Çok düşük risk; idari onay gerekmez	Limit üstünde inceleme riski; teminat kaybı riski
Tercih edildiği durum	Vergi borcunun ödenmesi için en pratik yol	Nakde ihtiyaç varsa; borç yoksa nakden tercih edilir
Kısmi uygulama	Kısmen mahsuben kısmen nakden mümkün	Ayrı ayrı değerlendirilir; hepsi nakden kabul edilmez

5.2. Hangi Durumlarda Mahsup, Hangi Durumlarda Nakden İade Tercih Edilmeli?

Durum	Önerilen Yöntem	Gerekeçe
KDV, ÖTV, stopaj borcu varken iade alınıyor	Mahsup öncelikli	Gecikme zammı kesilir; en hızlı yol

Muaccel borç yok; nakit ihtiyaç acil	Nakden	Belgeleri hazır ise hızlı sonuçlanır
İade tutarı 426.000 TL altında (2026)	Nakden veya mahsup	426K altında rapor/teminat aranmaz; her iki yol kolaydan
İade tutarı 426.001–4.266.000 TL arası; YMM tam tasdik var	Nakden (YMM raporu ile)	Rapor geliş süresine katlanılır ama teminat gerekmez
İade tutarı 426.001–4.266.000 TL arası; YMM tam tasdik YOK	Teminatlî nakden veya mahsup	Teminat ile nakit alınır; inceleme beklenmez
İade tutarı 4.266.000 TL üzeri (2026)	Teminatlî nakden + inceleme	Büyük tutarlarda inceleme kaçınılmaz; teminatla geçici nakit
Geçici vergi fazlası var	1B ile mahsup veya nakden	Beyanname satıra yazıldıysa mahsup otomatik; nakden için 1B
Üçüncü kişinin vergi borcunu ödemek isteniyor	Üçüncü kişi mahsubu	Temliknâme + No.429 listesi; en düzenli yol
Zamanaşımı yaklaşıyor (son yıl)	ACELEYLe mahsup veya nakden; en hızlı yol	Her gün önemli; başvuruyu hemen yapın

BÖLÜM 6 – GEKSİS SİSTEMİ: DETAYLI AÇIKLAMA VE KONTROL SEGMENTLERİ

6.1. GEKSİS Nedir? Yasal Dayanağı ve Kapsamı

GEKSİS (Gelir ve Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi); 99 No.lu GV Sirküleri (29.01.2016) ile zorunlu hale getirilen, İnternet Vergi Dairesi (intvrg.gib.gov.tr) üzerinden çalışan elektronik iade kontrol sistemidir. 2015 ve izleyen dönemlere ait GV/KV iade talepleri bu sistem üzerinden yapılmak zorundadır. Beyanname e-ortamda vermek zorunda olan tüm GV mükellefleri GEKSİS kapsamındadır.

► **KRİTİK KURAL – GEKSİS Girişi Dilekçe DEĞİLDİR:** GEKSİS'e bilgi girişi, standart iade talep dilekçesinin (1A, 1B, 1C) yerini TUTMAZ. İki işlem birlikte yapılmalıdır. 1A/1B dilekçesi verilmeden GEKSİS kontrol raporu OLUŞTURULMAZ. Zamanaşımı süresi GEKSİS giriş tarihine değil, DİLEKÇE TARİHİNE göre hesaplanır. Onay tuşuna basılmadan sistemden çıkılırsa veriler kayıt altına alınır ama iade talebi tamamlanmış sayılmaz.

6.2. GEKSİS Adım Adım Süreç

- İnteraktif Vergi Dairesi'ne giriş: intvrg.gib.gov.tr → "Diğer Dilekçe ve Talepler" → "GV/KV İade Talebi Girişi"
- "Dönem Tipi" seçimi: Yıllık / Özel hesap dönemi / Kıst dönem
- "Dönem" seçimi: İade talep edilen beyanname dönemini seçin (örn. 01/2025-12/2025)

4. "Beyannameden Getir" butonuna basın: Sistem onaylı yıllık beyannamenin verilerini çeker (Bu tutar iade talep tutarı değil, beyannameteki mahsup satırının toplamıdır)
5. İade türü ve talep yöntemi (nakden/mahsuben) seçimi
6. EK-1 tevkifat tablosunu doldurun: Her sorumlunun VKN, dönem, brüt ödeme tutarı, tevkifat tutarı
7. Varsa yıllara sâri inşaat listesi, eğitim-sağlık harcamaları listesi gibi ek listeler yükleyin
8. Teminat bilgisi girilecekse "Evet" seçin; tür ve tutarı girin
9. "Onayla" butonuna basın → GEKSİS iade talebi tamamlandı
10. Ertesi gün kontrol raporu oluşur → Raporu görüntüleyin → Yeşil/Sarı/Kırmızı segmentleri inceleyin
11. Aynı gün 1A (veya 1B/1C) standart iade talep dilekçesini elektronik ortamda verin
12. Vergi dairesi GEKSİS raporunu ve dilekçeyi inceler; eksiklik varsa yazılı bildirim yapılır

6.3. GEKSİS Kontrol Segmentleri – 5 Ana Kontrol Alanı

Segment	Kontrol Konusu	Karşılaştırılan Kaynak	Renk – Anlam	Çözüm Yolu
KS01	İade talep tutarı ile yıllık beyannamedeki mahsup tutarının uyumu	Yıllık GV beyannamesi mahsup satırı	Kırmızı: Tutarlar çelişiyor	Beyanname düzeltme veya izahat dilekçesi
KS02	EK-1 tablosundaki tevkifatların muhtasar beyannamelerle uyumu	Vergi sorumlularının muhtasar beyannameleri	Kırmızı: VKN/dönem/tutar uyumsuz	EK-1 düzelt; banka VKN merkez mi şube mi kontrol et
KS07	Vergiye tabi matrahın son geçici vergi beyannamesiyle uyumu	Son dönem geçici vergi beyannamesi matrahı	Kırmızı: Matrah farkı var	Bağ-Kur gibi yıllık indirim farkları izahat dilekçesiyle açıklanır
KS08	Yıllık GV beyannamesindeki brüt satış ile KDV beyannamelerindeki matrahın uyumu	Kümülatif KDV beyanname matrahları	Sarı: Fark var; izah beklenir	Araç satışı, SGK teşviki, faaliyet dışı gelir farkları izahat ile kapatılır
KS09	Yıllara sâri inşaat listesinin uyumu ve doğruluğu	GEKSİS inşaat listesi	Kırmızı: Liste eksik/hatalı	İnşaat listesi güncellenir; pasife çekme sonrası yeniden giriş

6.4. GEKSİS'te Sık Yapılan Hatalar ve Çözümleri

Hata	Neden Oluşur	Çözüm
"Beyannameden Getir" ile gelen tutar iade tutarı zannediliyor	Sistem tüm mahsup satırını çeker; bu iade talep tutarından farklıdır	Fiilen iade talep ettiğiniz tutarı manuel olarak doğru girin

Onay verilmeden sistemden çıktı	"Onayla" butonuna basılmadan çıkılırsa GEKSİS tamamlanmamış sayılır; rapor oluşmaz	Tekrar girin → "Daha Önce Girilen Talepler" menüsünden erişin → Onayla
Banka VKN uyumsuzluğu – KS02 kırmızı	Banka merkez VKN ile şube VKN farklı dönemlerde farklı kullanıldı	Bankanın hangi dönemde hangi VKN ile beyan ettiğini E-VDO'dan sorgula; EK-1 güncelle
Pasife çekme onayı olmadan yeni giriş yapıldı	Aktif GEKSİS girişi varken yeniden giriş çakışma yaratır	Önce pasife çekme talebi gönder; vergi dairesi onayı veya sistem otomatik onayı bekle; sonra yeni giriş
KS08 kırmızı – Araç satışı farkı açıklanmadı	Araç satışı GV'de "diğer gelir", KDV'de normal matrah; GEKSİS fark görür	İzahat dilekçesi yaz; araç satışı tutarı, tarihi, KDV matrahını belgele; vergi dairesi geri bildirim alanına yazar
Yıllara sâri inşaat listesi girilmedi	Mükellef birden fazla yıla yayılan inşaat işi olduğu hâlde listeyi atladı	GEKSİS'te "İnşaat Listesi" ekranını aç; her yıl ve her iş bazında giriş yap
Beyanname düzeltme sonrası GEKSİS güncellenmedi	Düzeltilme beyannamesi GEKSİS'e otomatik yansımaz	Pasife çek → Düzeltme beyannamesi ver → GEKSİS'i yeniden analiz et → Yeni onaylama yap

BÖLÜM 7 – İNDİRİLEBİLECEK VE İNDİRİLEMİYECEK GİDERLER (GVK md.40-41-68-89)

Matrahın doğru hesaplanması iade alacağının doğru tutarda belirlenmesi için zorunludur. Fazla gider yazılması tarihyata, az gider yazılması ise gereksiz vergi ödenmesine yol açar. Vergi uzmanı iade incelemesinde beyannamede yer alan gider kalemlerini aşağıdaki çerçevede kontrol etmelidir.

7.1. TİCARİ KAZANÇTA İNDİRİLEBİLECEK GİDERLER – GVK Madde 40

Bend	Gider Kalemi	Koşullar / Sınırlamalar	Vergi Uzmanı Dikkat Noktaları
40/1	Ticari kazancın elde edilmesi ve idamesi için genel giderler	İşle illiyet bağı şarttır; mütenasiplik; VUK kapsamında belgelenmiş olmalı	Kişisel harcamalar, aile giderleri, özel seyahat giderleri bu bent kapsamında kabul edilmez
40/2	Hizmetli/işçi ücretleri, SGK primleri, giyim, tedavi-ilaç giderleri	SGK primlerinin FİİLEN ÖDENMİŞ olması şarttır; ödenmemiş prim gider yazılamaz	SGK ödeme ekstresi kontrol edilmeli; ödenmemişse KKEG olarak beyannameye eklenmeli
40/3	Mukavelenameye/ilama/kanun emrine dayanan zarar-zıyan ve tazminatlar	İşle ilgili olmalı; suçtan doğan tazminat kabul edilmez (bkz.41/6)	Akitlerde ceza şartı tazminatları sözleşme bazlı kabul edilebilir; belge şarttır
40/4	İşin genişliğiyle mütenasip seyahat ve ikamet giderleri	İş amacıyla sınırlı; seyahat süresi iş gereksinimini aşmamalı	Tatil-iş karışımı seyahatlerde kişisel kısmı ayırt edin; otel faturalarını inceleyin

40/5	İşte kullanılan taşıt giderleri (binek oto hariç tam, binek oto'da kısıtlı)	Binek otomobillerde %70 gider / %30 KKEG (7194 Kanun değişikliği)	2025: Kira sınırı aylık 37.000 TL; sınır aşanlar KKEG. KDV+ÖTV gider sınırı 990.000 TL
40/6	İşletmeyle ilgili bina/arazi/damga/belediye vergileri, harçlar	İşletmeyle ilgili olmalı; kişisel vergi ve harçlar gider yazılamaz	MTV bu kapsamda DEĞİLDİR; MTV Kanunu md.14 açık yasak
40/7	VUK hükümlerine göre ayrılan amortismanlar	Binek oto amortisman sınırı 2025: ÖTV+KDV dahil 2.100.000 TL; hariç 1.100.000 TL	İktisap tarihindeki yıl tutarı esas alınır; yıl içinde güncelleme yapılmaz
40/8	İşverenin bireysel emeklilik sistemine katkı payı (çalışanlar için)	Ücretin %15'i ve yıllık brüt asgari ücret üst sınırı (2025: 312.066 TL)	Aşan kısım ücret sayılır; stopaja tabi tutulması gerekir
40/9	İşveren tarafından ödenen sağlık ve hayat sigortası primleri	Ücretin %15'i ve yıllık asgari ücret üst sınırı; Türkiye'de faaliyet gösteren sigortacı	Eşzamanlı BES katkısı ile birlikte aşılmamalı; mükerrer indirimine dikkat
40/10	Şüpheli alacak karşılıkları	Ticari kazancı ilgilendiren; dava/icra aşaması veya 20.000 TL altı protesto şartı	Değersiz alacaklar: Doğrudan gider; KDV indirimini de incele

7.2. TİCARİ KAZANÇTA İNDİRİLEMEYECEK GİDERLER – GVK Madde 41 (KKEG)

Bend	İndirilemeyecek Kalem	Açıklama ve Dikkat Noktaları
41/1	Teşebbüs sahibi + eş + çocukların işletmeden çektikleri değerler	Aynı çekmeler emsal bedeli ile değerlendirilir; özsermayelerin karıştırılması yasak
41/2	Teşebbüs sahibinin kendisine ödediği ücret, ikramiye, komisyon	Ferdi işletme sahibi fiilen çalışsa dahi kendi adına ücret gider yazamaz
41/3	Teşebbüs sahibinin koyduğu sermaye için hesaplanan faiz	Özsermayeye faiz yürütülmesi yasaktır; kredi faizi ayrı değerlendirilir
41/4	Teşebbüs sahibinin eşi/çocuklarının işletmeden alacaklarına faiz	Aile bireylerinin işletmeden alacaklarına faiz yürütülemez
41/5	Transfer fiyatlandırması – örtülü kazanç dağıtımı	GVK md.41/5 ve KVK md.13 kapsamında; emsalden sapan ilişkili kişi işlemleri
41/6	Para cezaları, VERGİ CEZALARI, suçtan doğan tazminatlar	Trafik cezaları, usulsüzlük cezaları, vergi ziyai cezaları; akitlerde ceza şartı hariç
41/7	Binek otomobil giderleri – %30 KKEG (2025)	Yakıt/bakım/sigorta giderlerinin %30'u KKEG; kalan %70 gider. Kira gideri aylık 37K TL üstü tamamı KKEG
41/8	Yat/kotra/tekne/hava taşıtı giderleri (faaliyet konusu değilse)	Lüks deniz ve hava taşıtlarının giderleri ve amortismanı; ana faaliyet konusuysa istisna

41/9	Basın yoluyla işlenen fiillerden ödenen tazminatlar	Kanunda açıkça sayılmış; reklam amaçlı basın hatalarında da geçerli
Genel	Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV)	MTV Kanunu md.14: açık ve özel yasak; tüm araç türlerinde geçerli
Genel	Fiilen ödenmeyen SGK primleri	SGK'ya ödenmemişse gider yazılamaz; ödendiği dönemde gider
Genel	Belgesiz giderler (VUK md.227)	Fatura/makbuz/sözleşme olmaksızın gider kabul edilmez; KKEG sayılır
Genel	Gecikme zammı ve tecil faizi (6183 Kanun kapsamı)	Ceza/zam niteliğindeki tüm giderler kabul edilmez
Genel	Yurt içi ve yurt dışı bağış – koşulsuz	Ancak GVK md.89 kapsamında beyanname üzerinden indirim yapılabilir; gider olarak değil

7.3. SERBEST MESLEK KAZANCINDA GİDERLER – GVK Madde 68

Serbest meslek kazancında gider hükümleri tadadi (sayılı) olarak belirlenmiştir. Sayılmayanlar kural olarak gider kabul edilmez. Ayrıca serbest meslekte GELİR tahsilat esaslı, GİDERLER tahakkuk esaslıdır.

md.68 Bendi	Gider Kalemi	Koşul / Sınırlama / 2025 Güncel Tutar
68/1	Mesleki kazancın elde edilmesi için yapılan genel giderler	İşle doğrudan illiyet bağı şarttır; kişisel harcamalar kabul edilmez
68/2	Hizmetli/işçi ücretleri ve SGK primleri	SGK'nın FİİLEN ödenmiş olması şarttır; ödenmemişse KKEG
68/3	Mesleki faaliyetle ilgili seyahat ve ikamet giderleri	İşin ehemmiyeti ve genişliğiyle orantılı olmalı
68/4	Mesleki faaliyette kullanılan taşıtların giderleri ve amortismanı	Binek otonda kira gideri aylık 37.000 TL sınırı (2025); diğer giderler %70; envantere dahil şart
68/5	Mesleki sorumluluk sigortası primleri	Doğrudan meslekle ilgili (avukat sorumluluk sigortası, doktor malpraktis vb.)
68/6	Kiralanan işyeri için ödenen kira giderleri	İşyeri kirası; mesken (konut) kirası gider kabul edilmez
68/7	Mesleki yayın, kitap ve abonelik giderleri	Meslekle doğrudan ilgili; internet aboneliğinin tamamı gider sayılmayabilir
68/8	Mesleki kuruluşlara ödenen zorunlu aidat ve katkılar	Baro aidatı, TÜRMOB aidatı, tabip odası aidatı vb.
Sınırlama	Eşe ücret ödemesi	Ticari kazanç sahipleri (41/2) aksine, SM erbabı işyerinde çalışan eşine ücret GİDER YAZABİLİR; yasal sınırlar içinde
Kural	Tahsilat esaslı – Gider tahakkuku	Serbest meslek HASİlatı tahsilat esaslı; giderler tahakkuk anında yazılabilir (karma yapı)

7.4. BİNEK OTOMOBİL GİDER KISITLAMASI – 2025 Güncel Rakamlar (7194 Kanun + GVK md.40)

Gider Türü	2023	2024	2025	Uygulama Kuralı (7194 Kanun)
Amortisman sınırı (KDV+ÖTV DAHİL / İkinci El)	950.000 TL	1.500.000 TL	2.100.000 TL	İktisap tarihindeki yıl sınırı geçerlidir; yıl içinde güncelleme yok
Amortisman sınırı (KDV+ÖTV HARIÇ / Sıfır)	500.000 TL	790.000 TL	1.100.000 TL	Sıfır araç alımında ÖTV ve KDV hariç esas alınır
KDV+ÖTV doğrudan gider veya maliyet sınırı	300.000 TL	690.000 TL	990.000 TL	Aşan kısım KKEG; gider veya maliyet seçimi mükellefin tercihine bağlı
Kira gideri aylık üst sınırı (KDV hariç)	17.000 TL	26.000 TL	37.000 TL	Aylık kiranın aşan kısmı KKEG; KDV ayrıca indirim konusu yapılır
Yakıt, bakım, sigorta, onarım giderleri	%70 gider	%70 gider	%70 gider	%30'u daima KKEG; kira + işletme giderleri kısıtlaması birlikte uygulanır
Kapsam istisnası	Araç kiralama/işletme faaliyeti olanlara uygulanmaz	—	—	Rent-a-car, sürücü kursu, taksi işletmecisi kısıtlamaya tabi değil

7.5. YILLIK BEYANNAMEDE MATRAH İNDİRİMLERİ – GVK Madde 89

GVK md.89 kapsamındaki indirimler gider değil; matrah indirimidir. Yıllık beyanname üzerinde beyannameye dahil edilen gelirden düşülür; doğrudan iade alacağı doğurabilir.

İndirim Kalemi	2025 Üst Limit	Temel Koşul
Hayat/şahıs sigorta primleri	Beyan edilen gelirin %15'i; yıllık brüt asgari ücret (312.066 TL)	Türkiye'de kurulu sigortacı; ilgilinin kendisi adına prim ödemesi
Eğitim ve sağlık harcamaları	Beyan edilen gelirin %10'u	Türkiye'de yapılmış; Türkiye'deki işletmeden alınan fatura; belgelenmiş
Bağış ve yardımlar (genel)	Beyan edilen gelirin %5'i	Kamu yararına dernek/vakıf/kurum; makbuz zorunlu
Bağış ve yardımlar (özel kapsam)	%100	Okul, yurt, hastane yapımı için kamu kurumlarına; tam belge zorunlu
Sponsorluk harcamaları	Amatör spor %100; Profesyonel %50	Gençlik ve Spor Bakanlığı listesindeki kulüplere
Ar-Ge ve tasarım indirimi	Harcama tutarının %100'ü	Ar-Ge merkezi veya girişim belgesi şart

Girişim sermayesi fonu katkısı	Beyan edilen gelirin %10'u	Portföy yönetim şirketi aracılığıyla
Engelli indirim (ücret)	1. derece: 6.900 TL/ay; 2.: 4.000; 3.: 1.700	SGK sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu engelli yakın
Bireysel emeklilik katkı payı (kendisi için)	Beyan edilen gelirin %15'i; yıllık asgari ücret	Türkiye'de faaliyet gösteren BES şirketi; katkı devlet desteğiyle azaltılmaz

BÖLÜM 8 – GÜNCEL HAD, ORAN VE TARİFE TABLOLARI (2024-2026)

8.1. Nakden İade Hadleri – 2022'den 2026'ya Karşılaştırmalı

Had Türü	2022	2023	2024	2025	2026
YDO (Yeniden Değerleme Oranı)	%25,58	%58,46	%43,93	%49	%25,49
Rapor/teminat olmaksızın (belgesiz) limit	68.000	107.000	239.000	340.000	426.000
YMM Tam Tasdik raporu ile azami limit	681.000	1.076.000	2.405.000	3.400.000	4.266.000
Bu limitin üstü → Vergi İnceleme Raporu	>681K	>1.076K	>2.405K	>3.400K	>4.266K
Mahsuben iade üst limiti	Sınırsız	Sınırsız	Sınırsız	Sınırsız	Sınırsız

8.2. Gelir Vergisi Tarifesi – 2025 ve 2026 Karşılaştırmalı

2025 gelirleri (Mart 2026 beyanı) ile 2026 gelirleri (Mart 2027 beyanı) aşağıdaki tarifelere tabidir. 2026 tarifesi 332 No.lu GVK Tebliği ile artırılmıştır.

Matrah Dilimi – 2025 (TL)	Oran	Matrah Dilimi – 2026 (TL)	Oran
0 – 158.000	%15	0 – 190.000	%15
158.001 – 330.000	%20	190.001 – 400.000	%20
330.001 – 800.000	%27	400.001 – 1.000.000	%27
800.001 – 4.300.000	%35	1.000.001 – 5.300.000	%35
4.300.001 ve üzeri	%40	5.300.001 ve üzeri	%40

► **2026 GV Tarifesi Notu:** 2026 yılı GV tarifesi dilimlerinin kesin değerleri için Resmi Gazete'de yayımlanan güncel GVK Genel Tebliğini kontrol ediniz.

8.3. Önemli Had ve Tutarlar – 2025 ve 2026 Karşılaştırmalı

Konu	2025	2026	Açıklama
Konut kira geliri istisnası	47.000 TL	58.000 TL	GVK md.21; kira hasılatından önce düşülür
İşyeri kira beyan zorunluluğu (brüt)	330.000 TL	400.000 TL	Bu eşiği aşan brüt kira → beyan zorunlu
Tek işveren ücret beyan zorunluluğu	4.300.000 TL	5.300.000 TL	2025-2026 GV tarifesi 4. dilim başlangıcı
Arızı kazanç istisnası	280.000 TL	350.000 TL	GVK md.82
%5 vergi indirimi azami tutarı (Mük.121)	9.900.000 TL	12.000.000 TL	Minimum uygulama tutarı 1.000 TL
Binek oto amort. sınırı (KDV+ÖTV dahil)	2.100.000 TL	2.600.000 TL	GVK md.40/7 + 7194 Kanun
Binek oto amort. sınırı (KDV+ÖTV hariç)	1.100.000 TL	1.380.000 TL	Sıfır araç; ÖTV-KDV gider yazılıyorsa
Binek oto kira gideri aylık üst sınırı	37.000 TL	46.000 TL	KDV hariç; üstü KKEG
Binek oto KDV+ÖTV gider/maliyet sınırı	990.000 TL	1.200.000 TL	Araç alımında vergiler için üst sınır
Nakden iade – belgesiz limit	340.000 TL	426.000 TL	%25,29 artış (332 seri nolu Gvk genel tebliği)
Nakden iade – YMM Tam Tasdik azami	3.400.000 TL	4.266.000 TL	%25,29 artış (332 seri nolu Gvk genel tebliği)
Brüt asgari ücret	312.066 TL	396.360 TL	
Yemek yardımı istisna (günlük)	240 TL	300 TL	KDV hariç; işyeri dışı yemek
Ulaşım yardımı istisna (günlük)	126 TL	158 TL	İşverenden sağlanan servis/ulaşım
Engelli indirimi – 1. derece (aylık)	9.900 TL	12.000 TL	SGK sigortalısı veya bakmakla yükümlü yakın
Engelli indirimi – 2. derece (aylık)	5.700 TL	7.000 TL	
Engelli indirimi – 3. derece (aylık)	2.400 TL	3.000 TL	

Tahsilat/ödeme tevsik sınırı	30.000 TL	30.000 TL	Bu tutarı aşan nakit ödeme yasak
Şüpheli alacak – doğrudan gider sınırı	20.000 TL	25.000 TL	Bilanço esasında; protesto/icra koşulu
Yeniden değerlendirme oranı (uygulanan)	%49 (2024 için: %43,93)	—	2026 hadlerinin hesabında %25.49 kullanıldı

8.4. GVK md.94 Tevkifat Oranları Tablosu – 2025 ve 2026

Aşağıdaki tevkifat oranları, mahsup ve iade hesaplamalarının temelini oluşturur. Oranlar 2025 ve 2026 yılları için aynıdır; herhangi bir değişiklik olması halinde güncel Cumhurbaşkanlığı Kararı takip edilmelidir.

GVK Maddesi	Ödeme Türü	Oran (2025-2026)	Önemli Not
94/1	Hizmet erbabına ücret ödemeleri	Tarifeye göre (kümülatif)	Aynı işverende kümülatif hesap; ikinci işveren ayrı kümülatif
94/2-a	Serbest meslek – telif hakkı, patent ödemeleri	%17	GVK md.18 kapsamındaki istisnadan yararlananlar için
94/2-b	Diğer serbest meslek ödemeleri	%20	Doktor, avukat, müh., mimar, danışman vb.
94/3	Yıllara sâri inşaat ve onarma işleri hakediş ödemeleri	%5-%1	Birden fazla takvim yılına yayılan inşaat işleri; her hakediş ödemesinde. Demiryolu, metro, tramvay inşaat işleri ve gemi inşaat, onarım işleri %1; diğer işler %5.
94/5-a	İşyeri kira ödemeleri (gerçek kişiye)	%20	Brüt kira üzerinden; konut kirasında genellikle yoktur
94/5-b	Diğer kiralama (taşıt, makine vb.)	%20	Finansal kiralama dahil
94/6-b-i	Dağıtılan kâr payları	%15	Gerçek kişiye ödenen temettü
Geçici 67	Mevduat faizleri (döviz)	%25	Tüm vadelerde
Geçici 67	Mevduat faizleri (TL)	%17,5-%15-%10	Vadeye göre; 6 aya kadar %17,5; 6-12 ay %15; 1 yıl ve üzeri %10
94/9	Repo gelirleri	%15	Her türlü repo işlemi
94/11-a	Hayvanlar ve mahsülleri	%1-%2	Ticaret Borsasına tescilliye %1; borsaya

			tescilli değilse %2.
94/11-b	Diğer zirai mahsüller (bitkisel)	%2- %4	Ticaret borsasında tescilliyse %2; borsaya tescil yoksa %4.
94/11-c	Zirai faaliyet kapsamında yapılan hizmet ödemeleri	%2- %4	Orman idaresine yapılan ağaçlandırma, bakım, kesim vb hizmetler %2; Diğer tüm zirai hizmetler %4.
94/13 (mal)	Esnaf muafiyeti – mal alımları	%2-%5	Emtia/hurda %2; diğer mal alımları %5.
94/13 (hizmet)	Esnaf muafiyeti – hizmet alımları	%10	Evde hizmet, tamir, imalat vb.

► **YILLAR SARI İNŞAAT HAKEDİŞ TEVKİFATI – KRİTİK DÜZELTME:** GVK md.94/3 kapsamında birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde yapılan hakediş ödemeleri üzerinden yapılacak tevkifat oranı %5'tir.

BÖLÜM 9 – ADIM ADIM İADE KONTROL LİSTESİ

Aşağıdaki kontrol listesi, vergi dairesi uzmanının iade dosyasını teslim aldığı anda uygulaması gereken sistematik denetimi özetlemektedir. Yeni göreve başlayan bir uzman bu listeyi adım adım uygulayarak hataları minimize edebilir.

ADIM 1 – Evrak ve Usul Kontrolü (İlk 5 Dakika)

- Dilekçe türü doğru mu? Tevkifat → 1A | Geçici Vergi → 1B | Fazla Ödeme/Hata → 1C
- Dilekçe tarihi zamanaşımı içinde mi? (Tevkifat: 1 yıl; Geçici Vergi: yıl sonu; Genel: 5 yıl)
- GEKSİS girişi onaylı mı ve kontrol raporu oluşmuş mu?
- Kontrol raporu oluşmamışsa: dilekçe verilmiş mi? Onay tuşuna basılmış mı?
- EK-1 tevkifat tablosu dilekçeye eklenmiş mi?
- Birden fazla dilekçe verilmişse: ikinci dilekçe için ayrı GEKSİS girişi yapılmış mı? (Gerekmez!)
- Nakden iade için: IBAN doğru girilmiş mi? Mükellefe mi ait?

ADIM 2 – GEKSİS Kontrol Raporu Analizi

- KS01 – İade tutarı ile beyanname mahsup satırı uyumlu mu?
- KS02 – EK-1 tablosundaki her satır muhtasar beyanname verileriyle eşleşiyor mu?
 - Banka tevkifatında: Merkez VKN mi şube VKN mi? Her dönem ayrı sorgula
- KS07 – Yıllık GV beyannamesi matrahı, son geçici vergi beyannamesiyle uyumlu mu?
 - Fark varsa: Bağ-Kur, dönemsel gider, envanter farkı gerekçelerini izahla kabul et
- KS08 – GV brüt satış ile KDV kümülatif matrahı arasında fark var mı?
 - Fark varsa: Araç satışı / SGK teşviki / faaliyet dışı gelir / ihracat istisnası kontrol et
- KS09 – Yıllara sâri inşaat listesi girilmişse uyumlu mu?

- Kırmızı segmentler: İzahat mı gerekli? Beyanname düzeltmesi mi? Pasife çekme mi?
- Sarı segmentler: Bilgi amaçlı; geri bildirim kısmına açıklama yaz; yeniden analize gerek yok

ADIM 3 – Beyanname ve Tevkifat Doğrulaması

- Tevkifata konu gelirin beyannameye yer aldığını doğrula (beyan dışı gelirin tevkifatı iade edilemez)
- EK-1 tablosundaki toplam ile beyanname mahsup satırı tutarı eşleşiyor mu?
- Daha önce mahsup veya iade edilmiş tevkifat tekrar talep edilmiş mi? (Mükerrer mahsup)
- Tevkif edilen vergi, vergi sorumlusunca ilgili vergi dairesine ödenmiş mi? (E-VDO sorgusu)
- Geçici vergi fiilen ödenmiş mi? Ödenmemişse terkin mi edildi?
- Aynı vergi sorumlusunun birden fazla VKN'i var mı? (Şube–merkez ayrımı)

ADIM 4 – Matrah ve Gider Kontrolü

- GVK md.41 KKEG'leri beyannameye eklemiş mi?
- → MTV dahil mi? Cezalar çıkarılmış mı? Teşebbüs sahibi özel harcamaları?
- Binek oto giderleri: %30 KKEG uygulanmış mı? Kira aylık 37.000 TL sınırı kontrol
- SGK primleri: Fiilen ödenmiş mi? Ödenmemişse KKEG
- Amortisman: Binek oto için 2025 sınırı (2.100.000 TL dahil / 1.100.000 TL hariç)
- GVK md.89 matrah indirimleri: Oransal limitler aşılmış mı?
- → Sigorta %15; eğitim-sağlık %10; bağış %5 kontrolü
- Şüpheli alacak karşılıkları: İcra/dava aşamasına geçilmiş mi veya 20.000 TL altı protesto var mı?

ADIM 5 – Limit Tespiti ve Belge Denetimi (Nakden İade)

- İade tutarı hangi dilime giriyor? (0–426K / 426K–4.266K / 4.266K üstü)
- 426.000 TL altı → Yalnızca 1A + EK-1 + GEKSİS raporu; iade yapılabilir
- 426K–4.266K → YMM Tam Tasdik Raporu var mı? Süresinde sözleşme var mı?
- → Rapor iade tutarını ve dayanağını ayrı bölümde gösteriyor mu?
- YMM yoksa: Teminat mektubu var mı? Tür ve tutar uygun mu?
- 4.266K üstü → Vergi inceleme raporu zorunlu; incelemeye sevk işlemi başlatılmış mı?
- Kamu kurumu mu? → Tutara bakılmaksızın rapor/teminat aranmaz

ADIM 6 – Borç Durumu ve Mahsup Sırası

- Mükellefin tüm vergi dairelerindeki muaccel borçları kontrol edildi mi?
- Mahsup sırası: Muaccel borçlar → Vadesi gelmemiş borçlar → Gelecek borçlar → Üçüncü kişi → Nakden
- Üçüncü kişi mahsubu: VUK No.429 listesi ve noterce onaylı alacak temliknâmesi var mı?
- Adi ortaklık/kollektif şirket borcu: Mükellefin müteselsil sorumluluğu belgelenmiş mi?

ADIM 7 – Süre ve Faiz Takibi

- Başvuru tarihi belirlendi mi? (VUK md.112/4 için 3 aylık süre bu tarihten başlar)
- 3 aylık süre doldu mu? Faiz hesabı başlatılmalı mı?
- Mükellefe eksik belge yazılı bildirim yapıldı mı?
- İncelemeye sevk edilmişse inceleme suresi takibi yapılıyor mu? (Azami 1 yıl)
- Teminatlı iadede: Teminat YMM/inceleme raporu sonrası çözüldü mü?

► **ALTIN KURAL:** İade dosyasında GEKSİS raporu kırmızı ise HEMEN işlem yapma. Önce nedeni tespit et: (a) Mükellef izahat verebiliyorsa → İzahat dilekçesi al; geri bildirim alanına yaz; onayla. (b) Beyanname düzeltme gerekiyorsa → Mükellefe düzeltme beyannamesi verdir; ardından GEKSİS'i yeniden analiz et. (c) GEKSİS listesinde hata varsa → Pasife çekme, güncelleme, yeni onay. İzahatsız kırmızı segmentle iade yapmak mevzuata aykırıdır.

BÖLÜM 10 – 15 KAPSAMLI ÖRNEK HESAPLAMA VE SENARYO

Örnek 1 – Avukat – Tevkifat İadesi (Küçük Tutar)

SENARYO: Avukat Zeynep Kara, 2025 yılında çeşitli kurumlardan 1.200.000 TL brüt serbest meslek geliri elde etmiştir. Tevkifat: 240.000 TL (%20). Mesleki giderler: 180.000 TL.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Brüt serbest meslek geliri	1.200.000	Tüm tahsilatlar
Mesleki giderler (GVK md.68)	180.000	Kira, sigorta, kırtasiye, aidat vb.
Serbest meslek kazancı	1.020.000	1.200.000 – 180.000
Hesaplanan GV (2025 tarifesi)		
0–158K: 23.700	23.700	
158K–330K: 172.000 × %20	34.400	
330K–800K: 470.000 × %27	126.900	
800K–1.020K: 220.000 × %35	77.000	
TOPLAM HESAPLANAN GV	262.000	
Tevkifat	240.000	1.200.000 × %20
İADE ALACAĞI	22.000	262.000 – 240.000 = ÖDENECEKVERGİ var, iade yok

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Bu senaryoda iade alacağı değil, 22.000 TL ödenecek vergi çıkmaktadır. Serbest meslekte tevkifat oranı (%20) bazen fiili efektif vergi oranının altında kalabilir; bu durumda ek ödeme çıkar.

Örnek 2 – Mimar – Tevkifat İadesi (Orta Tutar – Belgesiz Nakden)

SENARYO: Mimar Ali Demir, 2025 yılında 1.800.000 TL brüt gelir elde etmiş; tevkifat 360.000 TL. Mesleki giderler: 300.000 TL. YMM tam tasdik sözleşmesi yok.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Brüt gelir	1.800.000	
Mesleki giderler	300.000	GVK md.68
Serbest meslek kazancı	1.500.000	
0–158K: %15	23.700	
158K–330K: %20	34.400	
330K–800K: %27	126.900	
800K–1.500K: 700.000 × %35	245.000	
TOPLAM HESAPLANAN GV	430.000	
Tevkifat	360.000	
ÖDENECEK VERGİ	70.000	İade yok; 70.000 TL ödeme var

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Giderler artırılsaydı matrah düşerdi. Örneğin giderler 600.000 TL olsaydı: matrah 1.200.000 TL → GV ≈ 320.000 TL → İade 40.000 TL (360K – 320K). 40.000 TL < 426.000 TL → 1A dilekçesi + EK-1 + GEKSİS raporu ile belgesiz nakden İade.

Örnek 3 – Serbest Meslek – Büyük Tutarlı İade (YMM Tam Tasdik)

SENARYO: İnşaat mühendisi Dr. Cem Yıldız, 2025'te 20.000.000 TL brüt gelir elde etmiştir. Tevkifat: 4.000.000 TL. Giderler: 3.500.000 TL. YMM tam tasdik sözleşmesi süresinde yapılmıştır.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Brüt gelir	20.000.000	
Giderler	3.500.000	GVK md.68
Kazanç	16.500.000	
0–4.300.000 dilim GV	1.410.000	Tarifeye göre
4.300.001–16.500.000: 12.200.000 × %40	4.880.000	
TOPLAM GV	6.290.000	
Tevkifat	4.000.000	20.000.000 × %20
ÖDENECEK VERGİ	2.290.000	İade yok bu senaryoda
Alternatif: Tevkifat 7.000.000 TL olsaydı	İADE ALACAĞI = 710.000 TL	7.000.000 – 6.290.000

Limit kontrolü (2026)	426.000 TL → belgesiz	Kalan 284.000 TL → YMM raporu
Toplam iade	710.000 TL	YMM raporu < 4.266.000 TL limiti; inceleme gerekmez

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** 710.000 TL iade için: İlk 426.000 TL belgesiz + kalan 284.000 TL için YMM Tam Tasdik Raporu yeterli. Rapor 4.266.000 TL'nin çok altında; vergi incelemesi gerekmez. Tam tasdik sözleşmesi bu yıl için süresinde yapılmış olmalı.

Örnek 4 – Ticaret Erbabı – Geçici Vergiden İade (1B)

SENARYO: Tekstil tüccarı Ahmet Kaya, 2025 yılında 4 dönem geçici vergi: 120K+100K+80K+60K = 360.000 TL. Yıllık GV beyannamesi üzerinden hesaplanan vergi: 250.000 TL.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Yıllık hesaplanan GV	250.000	Beyanname üzerinden
Yıl içi geçici vergi toplamı	360.000	4 dönem: 120+100+80+60 bin TL
İADE ALACAĞI	110.000	360.000 – 250.000
Dilekçe türü	1B	Geçici vergiden doğan iade
GEKSİS giriş tipi	Yıllık, Geçici Vergi ibaresi	
Limit (2026)	110.000 < 426.000 TL	Belgesiz, teminatsız nakden iade
HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE	31 Aralık 2025'e kadar başvuru!	Yıl sonu geçerse hak düşer
Beyanname tablosuna yazmak	Mahsup için yeterli	Nakden iade için 1B dilekçesi şarttır

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Geçici vergi iadesi yıllık beyanname tablosuna yazılmış olsa da nakden veya üçüncü kişi mahsubu isteniyorsa 1B dilekçesi zorunludur. Beyanname verildikten hemen sonra 1B ile başvurun; 31 Aralık'ı kaçırmayın.

Örnek 5 – Kira Geliri – İşyeri Kirası Tevkifat İadesi

SENARYO: Emekli öğretmen Fatma Hanım, 2025'te iki farklı şirkete kiraya verdiği işyerinden brüt 600.000 TL kira almış; her iki şirket %20 tevkifat yapmıştır (120.000 TL).

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Brüt işyeri kira geliri	600.000	İki şirketten toplam
Götürü gider (%15 tercih)	90.000	600.000 × 0,15

Vergiye tabi matrah	510.000	600.000 – 90.000
0–158K: %15	23.700	
158K–330K: %20	34.400	
330K–510K: 180.000 × %27	48.600	
TOPLAM HESAPLANAN GV	106.700	
Tevkifat	120.000	600.000 × %20
İADE ALACAĞI	13.300	120.000 – 106.700
Başvuru	1A dilekçesi	13.300 < 426.000 TL → Belgesiz nakden
EK-1 tablosunda	2 şirket ayrı satır	Her kiraya verenin VKN ve tutarı ayrı

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** İşyeri kirası beyan zorunluluğu: Brüt 600.000 TL > 330.000 TL eşiği; beyan zorunlu. Götürü gider yerine gerçek gider seçilmişse (sigorta, onarım, amortisman) matrah daha düşük çıkabilir ve iade artabilir.

Örnek 6 – %5 Vergi İndirimi – GVK Mük.121

SENARYO: Diş Hekimi Dr. Selin Aksoy, 2025 yılında 3.000.000 TL beyan etmiş. Hesaplanan GV: 785.000 TL. Son 3 yılda tarhiyat yok; vadesi geçmiş borç yok; beyanname süresinde.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Hesaplanan GV	785.000	2025 tarifesine göre
%5 vergi indirimi	39.250	785.000 × %5
2025 azami limit	6.900.000 TL	39.250 < 6.900.000 → Tamamı alınır
Minimum uygulama tutarı	1.000 TL	39.250 > 1.000 → Geçer
İndirim sonrası ödenecek GV	745.750	785.000 – 39.250
Başvuru	1C dilekçesi	Fazla/yersiz ödeme kapsamında
Şartlar	Son 3 yıl tarhiyat: YOK ✓	
	Vadesi geçmiş borç (>1.000 TL): YOK ✓	
	Beyanname süresinde: EVET ✓	
Pişmanlık beyannamesi verilseydi	İndirim UYGULANIR	Bu şart çok önemli; pişmanlık hakkı indirimi engellemez.

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** 39.250 TL indirim hakkı doğdu. Mahsup veya nakden iade olarak kullanılabilir. Pişmanlık veya gecikmiş beyanname verenler bu indirimden

yararlanamaz.

Örnek 7 – Binek Otomobil KKEG – Matrah Etkisi ve İade Hesabı

SENARYO: Müteahhit Bay Tarık Güler, Ocak 2025'te KDV+ÖTV dahil 3.800.000 TL'lik binek otomobil almış, aktife kaydetmiş. Normal amortisman %20. Araç giderleri yıllık 80.000 TL.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Araç maliyet bedeli (KDV+ÖTV dahil)	3.800.000	Fatura değeri
2025 amortisman sınırı (KDV+ÖTV dahil)	2.100.000	GVK md.40/7 – 7194 Kanun
Aşan kısım (KKEG – amortisman bazı)	1.700.000	3.800.000 – 2.100.000
Normal amortisman (3.800.000 × %20)	760.000	
Gider yazılabilir amortisman (2.100.000 × %20)	420.000	
KKEG amortisman	340.000	760.000 – 420.000
Araç işletme giderleri (yakıt/bakım/sigorta)	80.000	Yıllık
Gider yazılabilecek kısım (%70)	56.000	80.000 × 0,70
KKEG işletme giderleri (%30)	24.000	80.000 × 0,30
TOPLAM KKEG	364.000	340.000 + 24.000
TOPLAM İNDİRİLEBİLİR GİDER	476.000	420.000 + 56.000

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** 364.000 TL KKEG'in yıllık beyannamede matraha EKLENMESİ zorunludur. Eklenmezse matrah eksik, vergi az ödenmiş olur → tarhiyat riski. İade incelemesinde bu kalemlerin kontrolü zorunludur.

Örnek 8 – Ücretli – Birden Fazla İşveren (İade Durumu)

SENARYO: Banka yöneticisi Selin Yılmaz, 2025'te 1. işverenden 1.800.000 TL (stopaj: 455.000 TL), 2. işverenden 700.000 TL (stopaj: 245.000 TL) ücret almış.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
1. İşveren ücreti	1.800.000	Kümülatif tarife uygulandı
2. İşveren ücreti	700.000	İkinci işverenin tamamı beyana dahil

Toplam beyan edilecek ücret	2.500.000	
0–158K: %15	23.700	
158K–330K: %20	34.400	
330K–800K: %27	126.900	
800K–2.500K: 1.700.000 × %35	595.000	
TOPLAM HESAPLANAN GV	780.000	
Toplam stopaj	700.000	455.000 + 245.000
ÖDENECEK VERGİ	80.000	780.000 – 700.000 → iade yok
Not: 2. İşveren 330.000 TL eşiği aşıyor	Beyan zorunlu	700.000 TL > 330.000 TL

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Bu durumda iade değil, 80.000 TL ek ödeme çıkmaktadır. 2. işverende düz oran (%35) stopaj yapılmışsa beyan sonrası fark azalabilir. Beyanname verirken asgari ücret istisnasının işverence uygulanıp uygulanmadığını kontrol edin.

Örnek 9 – Yıllara Sâri İnşaat – Tevkifat İadesi

SENARYO: İnşaat müteahhidi Bay Osman, 2022-2025 arasında yayılan köprü inşaatından 2025 yılında 5.000.000 TL hakediş almış; %5 tevkifat kesilmiş (250.000 TL). 2025 yıllık GV: 60.000 TL.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
2025 yılı hakediş ödemesi	5.000.000	Köprü inşaatından
Tevkifat (%5)	250.000	GVK md.94/3 – yıllara sâri inşaat ve onarma işleri
2025 Yıllık GV (tüm gelirler dahil)	60.000	Diğer gelirleri de var
İADE ALACAĞI	190.000	250.000 – 60.000
GEKSİS listesi	Yıllara sâri inşaat listesi doldurulmalı	Her yıl ve her iş ayrı satır
Limit (2026)	190.000 < 426.000 TL	Belgesiz, teminatsız nakden iade
Dikkat	Hangi vergi dairesine hakediş ödendi?	Her iş kalemi için ayrı tevkifat tespiti

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Yıllara sâri inşaat işlerinde GEKSİS'e ayrıca "İnşaat ve Onarma İşleri Listesi" girilmeden kontrol raporu oluşmaz. Listenin yıl, tutar ve iş bazında

eksiksiz doldurulması şarttır.

Örnek 10 – Eğitim Harcaması – Matrah İndirimi Sonucu İade

SENARYO: Özel okul öğretmeni Banu Çelik, 2025'te tek işverenden 900.000 TL ücret almış (stopaj: 192.500 TL). Çocuğu için özel okul ücreti: 180.000 TL ödemiş.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Brüt ücret geliri	900.000	Tek işverenden; beyan zorunlu (>4.300.000 değil; ancak eğitim indirimi için beyan şart)
NOT: Tek işverenden 900.000 TL → Beyan GEREKMİYOR	—	Eğitim indirimi için gönüllü beyan verilebilir
Eğer beyanname verilirse:		
Brüt ücret	900.000	
Eğitim indirimi (%10 limit)	90.000	$900.000 \times 0,10 = 90.000$ TL
İndirim sonrası matrah	810.000	$900.000 - 90.000$
Hesaplanan GV	182.000	0-158K: 23.700 + 158K-330K: 34.400 + 330K-810K: 129.600 \approx 187.700
Stopaj	192.500	
İADE ALACAĞI (yaklaşık)	4.800	$192.500 - 187.700$ (yaklaşık)
İndirim belgesi	Makbuz/fatura zorunlu	Türkiye'deki okul; Türkiye'deki kurum

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Tek işverenden alınan ücret normalde beyan gerektirmeyebilir; ancak eğitim/sağlık harcaması indirimi veya iade için gönüllü yıllık beyanname verilebilir. İadenin vergi avantajını maliyetiyle karşılaştırın.

Örnek 11 – Fazla Geçici Vergi – Zamanaşımı Yaklaşıyor (2021 Dönemi)

SENARYO: Eczacı Bay Serkan, 2021 yılında 200.000 TL geçici vergi ödemiş; yıllık GV: 120.000 TL. 80.000 TL iade alacağı var ama Aralık 2025'e kadar başvurmamış.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
2021 geçici vergi ödemesi	200.000	4 dönem toplam
2021 yıllık GV	120.000	Beyanname üzerinden
İADE ALACAĞI	80.000	$200.000 - 120.000$
BAŞVURMADI – Nisan 2026 itibarıyla durum		
Tevkifat iade başvuru süresi	Beyan tarihi + 1 yıl	2022 Mart + 1 yıl = Mart 2023 → KAYBEDİLDİ

Geçici vergi iade başvuru süresi	2021 yılının sonu	31.12.2021 → KAYBEDİLDİ
Düzeltilme zamaanaşımı	01.01.2022 başlangıç → 31.12.2026	Hâlâ açık! VUK md.126
Son çare	Düzeltilme ve şikayet yolu (VUK md.122-124)	31.12.2026'ya kadar başvuru yapılabilir

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** ACIL: Özel hak düşürücü süreler geçmiş olsa da VUK md.116-126 kapsamında düzeltilme zamaanaşımı (31.12.2026) hâlâ açık. 1C dilekçesiyle hata düzeltilme yoluna başvurulabilir. Vergi dairesi bu talebi reddederse Hazine ve Maliye Bakanlığı'na şikayet (VUK md.124), ardından idare mahkemesine dava açılabilir.

Örnek 12 – Üçüncü Kişi Borcu Mahsubu – Uygulama

SENARYO: Tekstil firması sahibi Bay Kemal, 2025 yılı için 500.000 TL iade alacağına sahip. Kızının ticaret şirketinin 450.000 TL KDV borcu bulunmaktadır. Alacak temliknâmesi noterden onaylatılmıştır.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Baba'nın GV iade alacağı (2025)	500.000	Tevkifat kaynaklı
Nakden iade edilebilir aşamaya geldi mi?	EVET	Belgeler tamam; GEKSİS yeşil
Kızının KDV borcu	450.000	Farklı vergi dairesi
VUK No.429 listesi hazırlandı mı?	EVET	Kızın VKN ve borç detayı
Noterce onaylı alacak temliknâmesi	EVET	Mahsup için zorunlu
Mahsup sonrası kalan	50.000	500.000 – 450.000
50.000 TL ne olacak?	Nakden iade	< 426.000 TL limitinin altında
Limit kontrolü	500.000 < 4.266.000 TL	Tamamı için YMM raporu gerekmez

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Üçüncü kişi mahsubu çok avantajlı bir araçtır; grup şirketleri ve aile üyelerinin borçlarına karşılıklı takas yapılabilir. Temliknâme olmadan vergi dairesi mahsup yapmaz; noter masrafı göz ardı edilmemeli.

Örnek 13 – Kira+Serbest Meslek Karma Gelir – Matrah ve İade

SENARYO: Hemşire Ayşe Tuna, 2025'te 800.000 TL serbest meslek geliri (tevkifat: 160.000 TL) ve 200.000 TL brüt işyeri kira geliri (tevkifat: 40.000 TL) elde etmiştir. SM giderleri: 100.000 TL.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Serbest meslek kazancı (net)	700.000	800.000 – 100.000
Kira geliri (götürü gider %15 sonrası)	170.000	200.000 × 0,85
Toplam beyan edilecek gelir	870.000	700.000 + 170.000
Hesaplanan GV		
0–158K: %15	23.700	
158K–330K: %20	34.400	
330K–800K: %27	126.900	
800K–870K: 70.000 × %35	24.500	
TOPLAM GV	209.500	
Toplam tevkifat	200.000	160.000 + 40.000
ÖDENECEK VERGİ	9.500	209.500 – 200.000 → İade yok
Giderler 300.000 TL olsaydı	Matrah: 600.000+170.000 = 770.000	GV ≈ 183.000 → İade: 17.000 TL

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Karma gelirden matrah her gelir türü için ayrı hesaplanır; yıllık beyannameye tek matrah üzerinden tarife uygulanır. Giderlerin artırılması (md.68 kapsamında belgelenmiş) iade alacağı doğurabilir.

Örnek 14 – Ölüm Halinde Mirasçının İade Talebi

SENARYO: 2024 yılında vefat eden Bay Kadir'in 2023 yılına ait 80.000 TL GV iade alacağı bulunmaktadır. İki mirasçısı (çocukları) veraset ilamına göre eşit hak sahibidir.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Miras bırakanın iade alacağı	80.000	2023 takvim yılı tevkifat iadesi
Mirasçı sayısı	2 kişi	Eşit pay
Her mirasçının payı	40.000	80.000 / 2
Başvuru belgesi	Veraset ilamı zorunlu	Mirasçı sıfatının ispat belgesi
Dilekçe türü	1A (her mirasçı için ayrı)	Kendi payı için ayrı başvuru
Zamanaşımı	2023 dönemi → 31.12.2028	Mirasçılar aynı süreyi kullanır

IBAN	Her mirasçının kendi hesabı	Ortak hesap da kullanılabilir
İade tutarı	40.000 TL < 426.000 TL (2026)	Her biri için belgesiz nakden iade

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** Ölüm halinde GVK md.95: İade alacağı mirasçılara geçer. Her mirasçı veraset ilamındaki payı oranında ayrı başvuru yapar. Zamanaşımı miras bırakanın alacağının doğduğu tarihteki süre üzerinden hesaplanır.

Örnek 15 – İade Faizi Hesabı – VUK md.112/4 Uygulaması

SENARYO: Mükellef Bay Hasan, 20 Mart 2026 tarihinde eksiksiz belgelerle 300.000 TL iade başvurusu yapmıştır. Vergi dairesi 15 Eylül 2026 tarihine kadar iade yapmamıştır.

Kalem	Tutar (TL)	Açıklama
Başvuru tarihi	20 Mart 2026	Eksiksiz belgelerle; GEKSİS onaylı
VUK md.112/4 bekleme süresi	3 ay	20 Mart + 3 ay = 20 Haziran 2026
Faiz başlangıcı	20 Haziran 2026	Bu tarihten sonra her ay için faiz işler
İade tarihi	15 Eylül 2026	Faiz = 15 Eylül – 20 Haziran
Gecikme süresi	2 ay 25 gün (yaklaşık 3 ay)	Aylık hesaplanır
Tecil faizi oranı	%36 yıllık	Aylık yaklaşık %3
Faiz tutarı (yaklaşık)	$300.000 \times 0,03 \times 3 = 27.000$ TL	3 aylık faiz hesabı
Toplam iade alacağı	327.000 TL	300.000 + 27.000
Başvuru yöntemi	Yazılı faiz talebi	Vergi dairesine ayrıca faiz talep dilekçesi

► **Sonuç / Uzman Değerlendirmesi:** VUK md.112/4 kapsamında faiz kendiliğinden ödenmez; mükellefin yazılı talep etmesi gerekir. Faiz hesaplamasında eksiksiz başvuru tarihi esas alınır; eksik belgeli başvurularda faiz işlemez. Red halinde şikayet ve idari yargı yolu açıktır.

BÖLÜM 11 – ÖZELGELER, YARGI KARARLARI VE EMSAL UYGULAMALAR

11.1. Öne Çıkan GİB Özelgeleri

Özelge: İstanbul VDB – 62030549-120[94-2016/249]-E.585044

- Konu: Beyan dışı kira gelirinin tevkifat iadesi
- GİB Görüşü: İade edilemez; tevkifatın iade edilmesi için ilgili gelirin beyannamede yer alması zorunludur. Pişmanlık yoluyla ek beyanname verilip gelir bildirilirse mahsup mümkün olabilir.

Özelge: Ankara VDB – 38418978-120[89-15/6]-86095

- Konu: Düzeltilecek SM makbuzu sonrası tevkifat iadesi
- GİB Görüşü: Tevkifat tutarında değişiklik varsa vergi sorumlusu muhtasar düzeltme beyannamesi verir; mükellef yeni EK-1 tablo ile GEKSİS'e girerek iade talep edebilir.

Özelge: GİB – 62030549-120[98A-2018/3]-E.272931

- Konu: Birden fazla işverenden ücret – fazla kesilen verginin iade yöntemi
- GİB Görüşü: Yıllık GV beyannamesi sonrasında mahsup artığı doğan ücret gelirleri için 1A dilekçesiyle iade talep edilebilir; beyanname verilmemişse tevkifat kesinleşmiş sayılır.

Özelge: Büyük Mükellefler VDB – 64597866-120[GV-2019]-18580

- Konu: Geçici vergi – beyanname tablosuna yazılması ve 1B ilişkisi
- GİB Görüşü: Yıllık beyanname tablosuna yazılan geçici vergi satırı mahsup için yeterlidir; ancak nakden veya üçüncü kişi mahsubu isteniyorsa ayrıca 1B dilekçesi zorunludur.

Özelge: GİB – 27575268-105[323-2014-370]-265

- Konu: Farklı VD'lerdeki tevkifatların tek başvuruda talebi
- GİB Görüşü: Mükellef tüm VD'lerdeki tevkifatları gösteren konsolide EK-1 ile bağlı vergi dairesine başvurabilir; her vergi dairesi kendi payına düşen kısmı işler.

Özelge: GİB – B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 94-2985

- Konu: Binek oto aylık kira gider sınırını aşan kısımların KKEG sayılması
- GİB Görüşü: Aylık kira sınırını (2025: 37.000 TL) aşan kısım KKEG'dir; bu tutarlar beyannamede matraha eklenmelidir.

11.2. Önemli Danıştay Kararları

Karar: Danıştay VDDK, K. No: 2022/1003

- Konu: VUK md.116-126 kapsamında düzeltme hakkının genişliği

- Karar Özeti: Vergi cezaları, gecikme faizi ve gecikme zamları da düzeltme ve şikayet kapsamına girer. Tahsil aşamasındaki düzeltme yolu açıktır. İdare bu hakkı kısıtlayamaz.

Karar: Danıştay 4. Daire – 2021

- Konu: GEKSİS girişi yapılmadan verilen dilekçede VUK md.112/4 faizi
- Karar Özeti: GEKSİS zorunlu hale geldikten sonra GEKSİS girişi olmaksızın verilen dilekçe tek başına geçerli başvuru sayılamaz; 3 aylık faiz süresi eksiksiz başvuru tarihinden başlar.

Karar: Danıştay 7. Daire – Emsal Karar

- Konu: 1 yıllık iade başvuru süresinin hak düşürücü niteliği
- Karar Özeti: Tevkifat iadeleri için öngörülen 1 yıllık süre hak düşürücüdür. Bu süre geçtikten sonra VUK md.116-126 yoluyla başvurulsa dahi mahkeme özel süreyi esas almıştır.

Karar: Danıştay 9. Daire – Emsal

- Konu: Yanlış oranla yapılan tevkifatın iadesi
- Karar Özeti: Yüksek oranla yapılan tevkifatın fazlaya isabet eden kısmı iade edilir; bu durum idarenin hatadan doğan sorumluluğu kapsamındadır.

BÖLÜM 12 – SORU VE CEVAPLAR (25 PRATİK SORU)

S: Yıllık beyanname vermeden iade başvurusu yapılabilir mi?

C: Hayır. Hem tevkifat iadesi hem de geçici vergi iadesi için önce yıllık GV beyannamesi verilmesi zorunludur. Beyanname verilmeden mahsup yapılamaz; tevkifat mahsup edilmeden artık oluşmaz.

S: Vergi dairesi tebliğ yapmazsa 1 yıllık süre işler mi?

C: Bu konu tartışmalı olmakla birlikte en güvenli yol, beyannameyi verir vermez GEKSİS girişini yapıp 1A dilekçesini vermektir. Tebliğ beklenmesi önerilmez.

S: GEKSİS girişi ile 1A dilekçesi arasında kaç gün boşluk olabilir?

C: Pratikte aynı gün yapılması önerilir. GEKSİS girişi onaylandıktan sonra dilekçe verilebilir; ancak zamanaşımı açısından DİLEKÇE TARİHİ belirleyicidir.

S: Geçici verginin yıllık beyanname tablosuna yazılması nakden iade için yeterli mi?

C: Hayır. Yıllık beyanname tablosuna yazılması yalnızca mahsup için yeterlidir. Nakden iade veya üçüncü kişi borç mahsubu için ayrıca 1B dilekçesi gereklidir.

S: EK-1 tablosunda yanlış VKN girildi; ne yapılır?

C: Pasife çekme talebi yapılır → Vergi dairesi onaylar → Yeni EK-1 tablosu ile GEKSİS güncellenir → Yeni onaylama yapılır. Beyanname düzeltilmesi gerekip gerekmediğini de kontrol edin.

S: Ba-Bs bildirimlerinin kaldırılması iade sürecini nasıl etkiledi?

C: Eylül 2024'ten itibaren Ba-Bs zorunluluğu kaldırılmıştır. GEKSİS artık e-Fatura, e-Arşiv ve muhtasar beyanname verileriyle çapraz kontrol yapmaktadır. Eski dönem (Eylül 2024 öncesi) iadeleri için Ba-Bs referans olmaya devam eder.

S: Teminatlı iadede teminat ne zaman çözülür?

C: YMM Tam Tasdik Raporu veya vergi inceleme raporunun ibrazı üzerine teminat çözülür. İade yapılmadan teminat iade edilmez.

S: Kısmi mahsuben kısmi nakden talep nasıl yapılır?

C: 1A dilekçesinin hem mahsuben hem nakden bölümleri ayrı ayrı doldurulur. Her bölüm kendi kuralları çerçevesinde değerlendirilir; tamamının nakden kabul edilmesi mümkün değildir.

S: Mükellefin muaccel borcu varken nakden iade alınabilir mi?

C: Önce muaccel borçlar mahsup edilir; kalan tutar nakden iade edilir. Mükellefin muaccel borcu görmezden gelinerek doğrudan nakden iade yapılamaz.

S: İade talebim reddedildi; hangi yollara başvurabilirim?

C: (1) VUK md.122: Vergi dairesine yazılı itiraz ve düzeltme talebi. (2) VUK md.124: Şikayet yoluyla Hazine ve Maliye Bakanlığı. (3) Ret kararının tebliğinden 30 gün içinde Vergi Mahkemesi'ne dava (2577 İYUK md.7).

S: Pişmanlıkla beyanname verildikten sonra tevkifat iadesi alınabilir mi?

C: Evet; pişmanlık beyanname üzerindeki tevkifat mahsup edilebilir ve iade talep edilebilir. Ancak %5 vergi indirimi (GVK Mük.121) hakkından pişmanlıkla beyan verenler yararlanabilir.

S: Envantere kayıtlı olmayan araç giderleri SM erbabınca yazılabilir mi?

C: Hayır. GVK md.68/4 uyarınca araç giderinin indirilebilmesi için aracın envantere dahil edilmesi veya kiralanması şarttır. Envanter kaydı olmaksızın yakıt/bakım gideri kabul edilmez.

S: İade başvurusu yapıldıktan 3 ayı doldu; faiz talebim nasıl olur?

C: Vergi dairesine yazılı olarak faiz dahil iade talebinde bulunun. Vergi dairesi faizi reddederse şikayet yoluna başvurun. Faiz hesaplamasında "eksiksiz başvuru" tarihi esas alınır.

S: 2021 yılı iadesi için son tarih ne zaman?

C: 31 Aralık 2026. Hem tevkifat hem geçici vergi için hak düşürücü özel süreler çoktan geçmiş olsa da VUK md.126 kapsamında düzeltme zamanaşımı 31.12.2026'ya kadar sürmektedir. 1C dilekçesiyle hata düzeltme yoluna gidilebilir.

S: YMM tam tasdik sözleşmesini 2026 yılında yaptım; 2025 iademi kapsar mı?

C: GV iadelerinde HAYIR. KDV'den farklı olarak, GV iadesi için iade alacağının ait olduğu yılda (2025) süresinde sözleşme yapılmış olması şarttır. 2026 yılında yapılan sözleşme 2025 GV iadesine uygulanamaz.

S: Beyan dışı bıraktığım gelire ait tevkifatı iade alabilir miyim?

C: Hayır. Tevkifatın iade edilebilmesi için ilgili gelirin beyannameye dahil edilmesi zorunludur. Beyan dışı bırakılan gelirin tevkifatı mahsup edilemez; pişmanlıkla ek beyanname verilmesi gerekir.

S: Ücret geliri yıllık beyana dahil değilse tevkifat iadesi mümkün mü?

C: Tek işveren ve beyan zorunluluğu yoksa (≤4.300.000 TL) tevkifat kesindir; iade yoktur. Birden fazla işveren ve beyan zorunluyorsa beyanname verilir; fazla ödeme varsa 1A ile iade alınır.

S: GEKSİS raporumda KS07 kırmızı; Bağ-Kur indirimi var; ne yapacağım?

C: Bu çok yaygın bir durumdur. Bağ-Kur primleri yıllık beyanname indirimi konusu yapılır ama geçici vergi beyannamelerinde genellikle gösterilmez; matrah farkı oluşur. Vergi

dairesine bunu izahat eden belge ve dilekçeyle başvurun; uzman geri bildirim alanına açıklama yazıp onaya alır.

S: Kira tevkifatı yapan kiracı muhtasar beyan etmemişse ne olur?

C: 252 Tebliğ: Tevkifatı bildirmemiş sorumlu varsa mükellef durumu bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirir. Vergi dairesi muhtasar beyanname zorunluluğunu re'sen takip eder. Bu durum mükellefin tevkifat iade hakkını ortadan kaldırmaz; ancak sistem sorumlu kaydı göremeyeceği için ek belge gerekebilir.

S: Serbest meslek erbabı işyerinde çalışan eşine ücret ödeyebilir mi?

C: GVK md.41/2 ferdi işletme sahiplerinin (ticari kazanç) kendi eşlerine ücret ödemesini yasaklar. Ancak serbest meslek erbabı bu yasak kapsamında değildir; işyerinde fiilen çalışan eşine piyasa koşullarında ücret ödeyebilir ve gider yazabilir.

S: İade alacağımı banka borcuma mahsup ettirebilir miyim?

C: Hayır. Vergi iade alacağı yalnızca vergi dairelerine olan vergi ve benzeri kamu borçlarına mahsup edilebilir. Banka kredisi, SGK borcu veya özel borçlara mahsubu mümkün değildir.

S: Hazır Beyan sistemiyle beyanname veren mükellef GEKSİS kullanmalı mı?

C: Kazançları GMSİ, MSİ, ücret veya diğer kazanç olup 0012 kodundan (Hazır Beyan) beyanname verenler isterlerse GEKSİS yerine standart 1A dilekçesi ile iade talep edebilir; GEKSİS zorunluluğu yoktur.

S: Geçici verginin yanlış dönemde ödenmesi halinde ne yapılır?

C: Yanlış döneme ödenen geçici vergi için ilgili dönem beyanamesi iptal edilip düzeltme yapılarak doğru döneme aktarılması sağlanır. Bu işlem VUK md.116-126 kapsamında hata düzeltmesiyle gerçekleştirilir.

S: Vergi dairesi hangi durumlarda iade talebini incelemeye sevk eder?

C: (1) Nakden iade 4.266.000 TL'yi aşıyorsa; (2) GEKSİS raporunda ciddi kırmızı segment varsa ve izahat yetersizse; (3) Risk odaklı mükellef profilinde; (4) Gerçek işlem olmayan tutarlar tespit edilmişse. İncelemeye sevk mükellefe bildirilmesi zorunludur.

S: İade tutarının banka IBAN'ına ne kadar sürede yatırılır?

C: Yasal bir süre belirlenmemiş olmakla birlikte uygulamada: 426.000 TL altı belgesiz iadelerde genellikle 2-6 hafta; YMM raporlu iadelerde rapor tesliminden sonra 2-4 hafta; inceleme raporlu iadelerde inceleme süresi + birkaç hafta. VUK md.112/4 kapsamında 3. aydan sonra faiz işler.

BÖLÜM 13 – REFERANS TABLOLARI, TAKVİM VE KAYNAKLIST

13.1. İade Süreci Takvimi (2025 Geliri – 2026 Beyanı)

Tarih / Süre	İşlem	Kritik Uyarı
2025 Boyunca (4 Dönem)	Geçici vergi ödemeleri	Ödenmeyenler terkin edilir; mahsup edilemez!
1–31 Mart 2026	Yıllık GV Beyannamesi	Hazır Beyan / e-Beyanname; süre kaçırılırsa pişmanlık
31 Mart 2026	1. Taksit + Damga Vergisi ödemesi	Zamanında ödeme yapılmazsa gecikme zammı
31 Mart 2026 ve sonrası	GEKSİS girişi + 1A/1B/1C dilekçesi	Beyannameyle eş zamanlı yapın; dilekçe tarihi belirleyici
Dilekçe tarihi + 3 ay	VUK md.112/4 faiz başlangıç kontrolü	İade yapılmamışsa faiz talep edin
31 Temmuz 2026	2. Taksit ödemesi	GVK md.117
31 Aralık 2026	2021 dönemi iade zamanaşımı son tarihi	Bu tarihe kadar başvurulmayan 2021 talepleri düşer
31 Aralık 2026	2025 Geçici Vergi iade son tarihi	Yıl sonu geçerse hak düşer
31 Aralık 2030	2025 dönemi düzeltme zamanaşımı son tarihi	5 yıllık genel süre (VUK md.126)

13.2. Güncel Had Özet Tablosu – 2025 ve 2026 Karşılaştırmalı

Had / Limit	2025	2026
Nakden iade – belgesiz (rapor/teminat olmaksızın)	340.000 TL	426.000 TL
YMM Tam Tasdik raporu ile azami nakden iade	3.400.000 TL	4.266.000 TL
Üstü → Vergi İnceleme Raporu zorunlu	>3.400.000	>4.266.000
Mahsuben iade üst limiti	Sınırsız	Sınırsız
GV Tarifesi – 1. dilim	0–158.000 (%15)	0–230.000 (%15)*
GV Tarifesi – 2. dilim	158.001–330.000 (%20)	230.001–580.000 (%20)*
GV Tarifesi – 3. dilim	330.001–800.000 (%27)	580.001–1.400.000 (%27)*
GV Tarifesi – 4. dilim	800.001–4.300.000 (%35)	1.400.001–6.000.000 (%35)*
GV Tarifesi – 5. dilim	4.300.001+ (%40)	6.000.001+ (%40)*
Konut kira geliri istisnası	47.000 TL	70.000 TL*

İşyeri kira beyan zorunluluğu (brüt)	330.000 TL	492.000 TL*
Tek işveren ücret beyan zorunluluğu	4.300.000 TL	6.405.000 TL*
Arızı kazanç istisnası	280.000 TL	417.000 TL*
%5 vergi indirimi azami tutarı (Mük.121)	6.900.000 TL	10.281.000 TL*
Binek oto amortisman (KDV+ÖTV dahil)	2.100.000 TL	3.129.000 TL*
Binek oto amortisman (KDV+ÖTV hariç)	1.100.000 TL	1.639.000 TL*
Binek oto kira aylık üst sınırı (KDV hariç)	37.000 TL	55.130 TL*
Binek oto KDV+ÖTV gider/maliyet sınırı	990.000 TL	1.475.100 TL*
Binek oto diğer gider indirilebilir oranı	%70	%70
Yıllara sâri inşaat hakediş tevkifatı (md.94/3)	%5	%5
SM erbabı genel tevkifat oranı (md.94/2-b)	%20	%20
İşyeri kira tevkifat oranı (md.94/5-a)	%20	%20
Yemek yardımı istisna (günlük)	240 TL	357 TL*
Ulaşım yardımı istisna (günlük)	126 TL	188 TL*
Engelli indirimi – 1. derece (aylık)	6.900 TL	10.281 TL*
Engelli indirimi – 2. derece (aylık)	4.000 TL	5.960 TL*
Engelli indirimi – 3. derece (aylık)	1.700 TL	2.533 TL*
Brüt asgari ücret	312.066 TL	~330.300 TL
Tahsilat/ödeme tevsik sınırı	30.000 TL	44.700 TL*
Yeniden değerlendirme oranı (kullanılan)	%49 (2024 dönemi)	Teyit edilecek

(*) 2026 yılı hadleri %49 YDO esas alınarak hesaplanmış tahmini değerlerdir. Kesin değerler için Resmi Gazete'de yayımlanan 2026 yılı GVK Genel Tebliğini kontrol ediniz.

13.3. Mevzuat Kaynakçası

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK) – md.40, 41, 68, 89, 94, 121, Mük.120, Mük.121
- GVK Genel Tebliği Seri No: 252 – İade usul ve esasları (temel tebliğ)
- GVK Genel Tebliği Seri No: 315 – 252 No.lu tebliğ değişiklikleri (06.10.2021 RG-31620)
- GVK Genel Tebliği Seri No: 311 – Binek oto gider kısıtlaması (27.05.2020 RG)
- GVK Genel Tebliği Seri No: 329 – 2025 had ve tutarlar (30.12.2024 RG-32768)
- GV Sirküleri Seri No: 99 – GEKSİS zorunluluğu (29.01.2016)
- GV Sirküleri Seri No: 262 – KDV mahsubundan ödenen geçici verginin iadesi
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) – md.112/4, md.114, md.116-126

- VUK Genel Tebliği Sıra No: 429 – Standart iade dilekçeleri (1A, 1B, 1C)
- VUK Genel Tebliği Sıra No: 574 – 2024 yeniden değerleme oranı %43,93 (27.11.2024 RG)
- 7194 Sayılı Kanun – GVK binek oto değişiklikleri (07.12.2019 RG)
- 7524 Sayılı Kanun – Çeşitli vergi düzenlemeleri (02.08.2024 RG-32620)
- GİB GEKSİS Kılavuzu – intvrg.gib.gov.tr/GEKSİS_Kilavuz.pdf
- GİB Özelge Veritabanı – ozelge.gib.gov.tr
- Danıştay VDDK K. No: 2022/1003
- Danıştay 3. Daire, E.2015/13617, K.2019/1485
- 2026 Dönemi GVK Sirküleri – Nakden iade hadleri 426.000 / 4.266.000 TL (Ocak 2026)

► **GENEL SORUMLULUK SINIRLAMASI:** Bu rehber 25 Nisan 2026 itibarıyla yürürlükte bulunan mevzuat esas alınarak hazırlanmıştır. Vergi mevzuatı sık değiştirdiğinden somut dosyalarda işlem öncesinde güncel Resmi Gazete ilanlarını, GİB duyurularını ve yetkili vergi danışmanın görüşünü alınız. Rehberdeki bilgiler genel bilgi niteliğindedir; mesleki vergi danışmanlığının yerini tutmaz. Mükellefe özgü durumlarda özelge (mukteza) alınması önerilir.